

50
PIK VOL. VIII.
Ч. 41-42
БЕРЕСЕНЬ-ГРУДЕНЬ
SEPT-DEC
1968

УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ ДЛЯ МОЛОДІ І СТАРШИХ

ЕКРАН

«EKCRAN» UKRAINIAN MAGAZINE for YOUTH & ADULTS

НАЗУСТРІЧ СОНЦЮ ЗОЛОТОМУ . . . ВІДЗНАЧИМ ГІДНО 50-РІЧЧЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Герб Міста Львова

King Danylo of Galicia ruled from 1238—1264; defended Christianity against Tatar invasion; fostered relations with the Holy See.
Король Данило Галицький

Гетьман Богдан Хмельницький під мурами Львова

Ратуш у Львові з вежею, на якій уранці Першого Листопада 1918 р. замавав гордо український прапор на знак, що це давнє українське місто короля Данила і його сина Льва знову повернулося до Української Держави.

Василь Симоненко

Український лев

Бубнявлють думки, проростають сло- [вами]	Я побачив у Львові Шашкевича очі, Кривоносові плечі, Франкове чоло.
Іх пагіння бринить у завихренні днів, Цілий тиждень ходжу і живу між ле- [вами]	Сивий Львово! Столице моєї мрії, Епіцентре моїх радощів і надій, Вибухає душа, я тебе розумію, Але, Львово, хоч трішки мене зрозумі- [мій].
Недаремно і місто називається Львів. Є міста ренегати, є просто байстрюта, Є леви, що мурликають, ніби коти, Божевільно безглуздо облизують гра- [ти]	Я до тебе прийшов із захопленням [сина]
Ще й пишаться з власної сліпоти. Але думати про них я сьогодні не [хочу], Бо мені трішечки повезло:	Від степів, де Славута легенду снує, Щоби серце твоє одчайдушне левине Краплю сили вдихнуло у серце мое.

НЕХАЙ ПОВІВАЄ НАД НАМИ ДЕРЖАВНИЙ СТЯГ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ...

Слово Блаженнішого Верховного Архиспикопала
Кардинала Кир Йосифа
на 1-ше листопада 1968 року в Римі

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.

„Возрадуємося і возвеселимося за ті дні, як Ти нас упокорював; за ті літа, коли ми натерпілись горя” (Пс. 89, 15).

1. Ось цими думками розпочинаємо світлу пам'ять, яку нині обходимо, і ставимо їх в главу наших роздумувань. Бо коли ми згадуємо ці слова святого Псалмодівця при всіх радісних, церковних і народних святах, то в цю рідку хвилину вони в першу чергу повинні — і то з самого початку — стати нині перед нашими очима і в нашій свідомості. Ми спомінаємо нині пам'ять 50-ліття проголошення самостійної Української Держави, а водночас згадуємо і поляглих за волю України, в смутку співаючи „Со святими упокой”. Здавалося б, може, що ті два моменти і події не гармонізують з собою, та в дійсності вони зливаються в один мелодійний акорд.

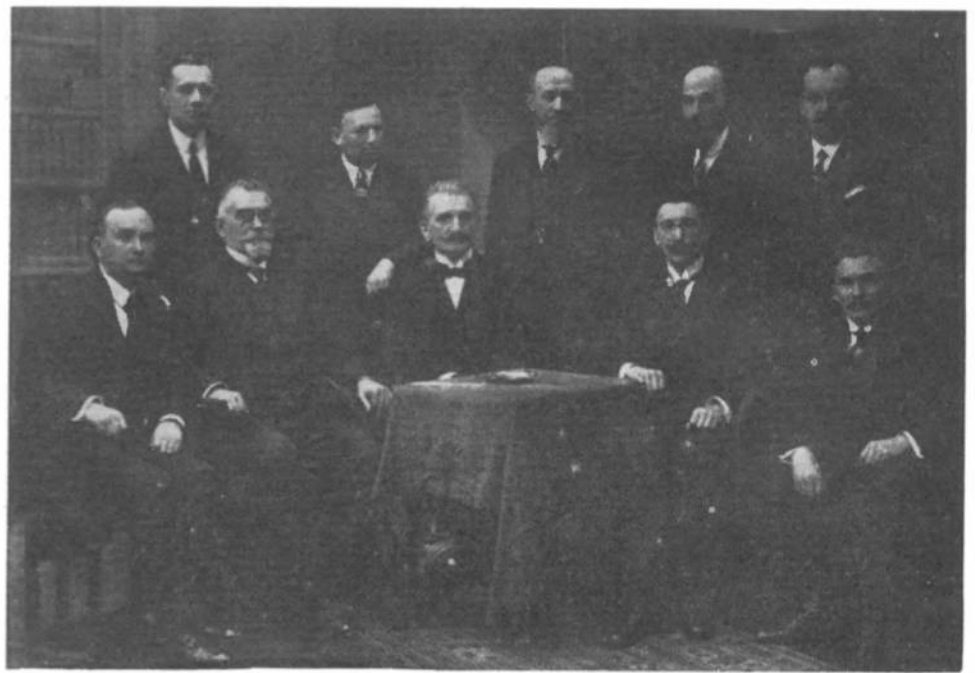
Дорогі Браття і Сестри! Чи може для народу бути щось більше на землі, як досягнення його волі, самостійності і його незалежності? Це великий дар Божий, за який належить дякувати Господеві; і коли по таких довгих століттях ми відновили 50 літ тому нашу Державу, то це був могутній акт, яким ми нав'язали до славних попередніх часів Святослава, Володимира, Ярослава, Данила й інших, і зачали думати їх державницькими думками. А це ж велике Боже просвітління дійти до розуміння отут, на землі, тієї нашої найвищої цілі, яку положив Господь Бог і яка затерлася перед нами впродовж століть. Наш український нарід став знову в ряді вільних народів і в сім'ї незалежних держав, і хоч недовго вдержав зобуту волю, то все ж таки досягнення і наслідки того переломового зриву були величезні. Вони витиснули багатозначну печать на душі українського народу і вказали напрям для всіх майбутніх поколінь і всіх наступних століть, кожного сучасного і грядущого українця. Водночас, коли ми так святочно при гробі св. Йосафата творимо пам'ять тієї великої історичної події, то й згадуємо в молитві і пошані всіх поляглих за волю України. В цей день ми співаємо „Со святими упокой” і згадуємо зі сльозами поляглих, що віддали й поклали свою душу за нарід, за його волю й долю; поклали й за те, щоб дам і грядущим поколінням було краще і легше. Здавалося б, Дорогі Браття Рік УІІ. "Екран, "ч.41-42, вересень-грудень 1968-

і Сестри, що це ~~сумна~~ хвилина, а проте яка вона радісна! Ви пригадуєте собі ту подію з життя Макавеїв, коли вони — сім їх братів — у важкій і нерівній боротьбі віддали своє життя за справу Божу і свого народу. Немає більшої любови ближнього, як положити душу свою за друзів своїх (Ів. 15, 13).

Значиться, ті, що поклали душу, славою вкрили ім'я українське, а водночас і так само й своє власне. Вони віддали життя, може, довше або коротше, все ж таки вмерли за найвищу ціль отут, на землі: за Бога, за славу Його, за свободу Держави, щоб могли в цій Державі вільно величати і святити Його ім'я. Це ж найбільше достоїнство, це найбільша слава, а водночас і радість! І тому ці два моменти, ці дві події, так тісно з собою зв'язані і так тісно з собою злучені, наповнюють нас бодрістю, смілістю та вдячністю для Господа Бога. Вони також підносять наше чоло без уваги на гори перепон і труднощів відважно глядіти вперед та й дивитися, як на зразок, на тих, що пожертвували і віддали своє життя, не жалували його, — для того, щоб нам було легше і краще.

2. Чим же ще так важливий отой пропам'ятний зрив? Він переважливий тим, що перетворив психіку українського народу і навчив його думати по-державницьки. Це велика Божа благодать дійти до того, щоб навчитися думати так, як годиться кожному українському громадянину, як членові свого народу. І не лише думати, але й діяти, щоб досягнути те, що для нього найвище на землі: щоби у своїй вільній Державі віддавати честь Богу, дбати і працювати для свого народу та вміти вдержати свою Державу.

3. Нинішня хвилинка є також великою ще й з другого погляду, а саме тому, що вона навчила нарід думати і діяти по-соборницьки. Пособорницьки, — що всі ми є одно, де б ми не були, чи в Америці, чи в Новозеландії, чи в Бразилії, чи в Австралії, чи де отут в Європі, чи на Зеленому Кліні, чи в Сибіру, чи на Великій Україні, — всюди ми одно, і всім нам дорога доля України. Соборність і єдність є найвищим ідеалом для кожного українського громадянина: почувати себе одним і діяти разом з цим великим народом. А 50 літ тому високо піднесений стяг незалежності і соборності мусить і нині так само просвічувати всім, що йдуть і змагаються в тому

ЗАКОРДОННИЙ УРЯД ЗУНР

Закордонний уряд д-ра Євгена Петрушевича, Президента Західньо-Української Народної Республіки, „Диктатури”, у Відні в р.р. 1920-23. Сидять від ліва: д-р Степан Витвицький (міністер закордонних справ), д-р Кость Левицький (прем'єр), президент д-р Євген Петрушевич, д-р Сінгалевич, д-р Роман Перфецький. Стоять від ліва: Антін Петрушевич, Вальдман, Сероїчковський (міністер фінансів), Гаврисевич і д-р Ярослав Селезінка.

Україна

Собор св. Юра у Львові.

щоб вдержати його так високо, як він був піднесений.

4. А водночас, мої Дорогі, ще й третій момент у цьому святі важливий нині для нас: цей зрив благословила наша Церква, бо вона молилася за нього, — за створення своєї Держави, за її утвердження й розбудову. І серед гомону дзвонів Церква звеличала цей подвиг по віки вічні. В духовно-пастирському розумінні Церква очолювала його, бо наші Пастирі - Владики під проводом нашого Слуги Божого Андрея, яких ми нині також одночасно пам'ять творимо, стоячи на чолі тих усіх, що полягли в боях, у в'язницях і на засланнях, тих усіх, що віддали життя своє за велику справу.

І дійсно, для нас, віруючих, і нині ось тут, при гробі св. Йосафата празнуємо — це велика потіха, бо Листопадовий зрив і всі полягли, яких пам'ять нині творимо, відомі і невідомі по імені, — а було їх безліку, — це також велика ласка. Потіха і ласка, бо Господь удостоїв нас так великого Чину, і стільки героїв постало з-поміж нас. Віддаємо нині належну честь Господеві і звеличуємо їх ім'я „Со святими упокой” та запевняємо їх про „вічну пам'ять”. Тому нинішня Літургія з нагоди Ювілею 50-ліття створення нашої Самостійної Української Соборної Держави підносить нас усіх високо на душі і каже нам думати і діяти в тому напрямі. Ідея відновлення Української Держави мусить бути провідною у всіх наших думках, змаганнях, стражданнях і досягненнях. Піднесений державний стяг Соборної України нехай повіває над всіма нами по віки вічні!

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.

СВОБОДА,

ЕКРАН - ЕКРАН

Український журнал • Illustrated bi-Monthly
з українського життя • of the Ukrainian life
Життя „Українська Учительська Громада“ - Чикаго
Видає В-во. „ЕКРАН“ - Відпов. ред. А. Антонович

Адреса: ADDRESS:
A. ANTONOVICH
2102 W. CHICAGO AVE.
CHICAGO, ILLINOIS - U.S.A.
60622

Двомісячник
Ціна прим. 50 ¢
Річно \$3.00

PHONE AR-6-8899
SINGLE COPY
50 ¢

На пресовий фонд

ЗЛОЖИЛИ

Ярослав Гриневич...-5.00.
Лько Ганзяк.....-1.00.
Проф. Іван і проф. Люба Бо-
днаруки.....-5.00
Олександр Слота..-2.00
Марта Терлецька...-3.00.
Тарас Лушпинський-5.00.
Ярослав Тимків (Клівленд)
.....-2.00.
Д-р Роман Смик...-50.00.
Роман Захарчук з Лос Ан-
гелес з родиною....10.00.
Степан і Марія Янківські
з Вінніпегу.....-5.00.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У ШИРОКОМУ СВІТІ

Від Видавництва

Редакція видавництва "Екрану" разом зі своїми співробітниками та читачами пересилає цією дорогою свої щирі вітання нашому найстаршому і найбільше заслуженому для українського народу щоденникові "Свободі" у 75 ліття його появи у США.

При цій нагоді сердечно дякуємо "Свободі" за дружню співпрацю і допомогу нашому журналові своїми інформаціями про нього на своїх сторінках та бажає ще кращих успіхів у її служінні українському поневоленому народові.

За редакцію "Екрану".....
Адам Антонович.

Софія ГАЛЕЧКО
ХОРУНЖИЙ УСС

Ганна ДМИТЕРКО
ДЕСЯТНИК УСС

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА КОМБАТАНТІВ
Social Service of Ukrainian War Veterans
1321 West Lindley Ave., Philadelphia, Pa. 19141
Phone DA 9-7080

З Різдвом Христовим
з Новим Роком
та Святим Йорданом
благослови
БОЖЕ
Здоров'ям
Щастям
Любовію
Добром

НАШ НАРОД
В ПОНЕВОЛЕНІЙ УКРАЇНІ,
НА ЗАСЛАННЯХ
і У ВІЛЬНОМУ СВІТІ

Редакція і Співробітники
"ЕКРАНУ"

В РОКОВИНИ 50-ЛІТТЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ ТА СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ

АРМІЇ (УГА) ЗБІЛЬШИМО ПОЖЕРТВИ НА ДАР УКРАЇНСЬКОМУ ВОЄННОМУ ІНВАЛІДОВІ! НАШІ СПІВРОБІТНИКИ

ET ENTENDU, A L'INSTITUT NATIONAL GENEVOIS, APRES ZURICH

et avant Londres, une conférence du professeur Jeremijew: «La Révolution ukrainienne sur le fond de la Révolution russe». Secrétaire général de la Rada (Parlement), ambassadeur à Rome de 1917 à 1923, l'un des 1000000 d'Ukrainiens exilés, il a écrit avec puissance, en historien et en journaliste, la naissance, les luttes et les espoirs de la jeune république écrasée par les Soviets.

(Bellet)

Професор Михайло Єрем'єв.

До гурту наших громадських співробітників редакції "Екрану" на наше запрошення приступив проф. Михайло Єрем'єв, що замешкує постійно у Швейцарії.

З цієї нагоди сердечно вітаємо проф. Єрем'єва, як одного з найстарших сеньйорів українських журналістів та одного з секретарів Центральної Ради, що проголошував на Софіївській площі у Києві (читав) Четвертий Універсал, співробітника проф. М. Грушевського, С. Петлюри та М. Лівницького. Також в особі проф. М. Єрем'єва вітаємо визначного провідника сокільського руху в Україні до Першої світової війни та провідника сокільства в Чехо-Словаччині до 1926-го року, чинного учасника сокільського здвигу у Празі 1912-го року.

"PROSVITA" Centennial: A Century of Enlightenment, Education, Progress

Митрополит Андрей граф Шептицький вписується в ювілейну книгу „Просвіти” під час святкувань 22-го травня 1938 року.

100
річчя
МАТЕРІ
ПРОСВІТИ

Василь Мудрий

1921 до 1939 року був членом Головного Виділу „Просвіти” у Львові, від 1925 до 1930 року — головним секретарем „Просвіти”, від 1931 до 1939 року — першим заступником голови „Просвіти”, від 1931 до 1933 року — очолював Комітет Побудови Пам’ятника Ів. Франкові, відслонення якого відбулося в травні 1933 р.

The Torch Of Enlightenment

The word “Prosvita” in Ukrainian means “enlightenment,” which in its transitive form, according to Webster’s dictionary, signifies the shedding of light of truth and knowledge.

No better word could have been chosen by the founders of the PROSVITA Society, which came into being one-hundred years ago in Lviv, Ukraine. Indeed, the birth of the Prosvita Society marked as much the beginning of spiritual enlightenment in Ukraine as it ushered a new era of national revival that led to the

reestablishment of statehood five decades later.

Intended first as an educational society, Prosvita soon evolved into an all-embracing organization, with a nation-wide network of chapters that constituted the core of cultural, social, political and economic life in Ukraine. Founded merely twenty years after the abolition of serfdom in the Russian Empire, the Prosvita Society carried the torch of enlightenment to every village and hamlet, first in the western and later in the central and eastern lands of Ukraine.

Забута могила визначного діяча

На кладовищі в містечку Ляндеку в Тиролі (Австрія) стоїть могила, якої напис в українській і німецькій мовах зразу впадає в очі: «Професор д-р Іван Брик — останній голова Т-ва „Просвіти“».

Лежить тут покійний вже від серпня 1947 р. І якось то здається, що всі про нього забули. Забули про того, що то він львину частину свого життя віддав для добра українського народу. Забули не тільки просвітяни, що тепер святкуватимуть століття Т-ва «Просвіти», де покійний пропрацював майже 35 років. Але забуло його також і Наукове Т-во ім. Т. Шевченка, що його дійсним членом він був.

Така-то вже доля покійників, які тихою муравлиною працею працювали ціле життя для добра українського народу. Були тими плугатарями, які орали переліг убогої ниви і засівали словом знання, просвіти і науки. Робили це безкорисливо, не очікуючи заплати за це.

Але спитаймо себе, чи покійник заслужив собі на те, щоб його взагалі забути? Думаю, що ні. Бо заслуги його були великі, хоч він ними ніколи не пишався.

За ці заслуги покійний зазнав також большевицької тюрми і, вийшовши з неї, передчасно відійшов у вічність.

Тому-то я, як дальший родин покійного, апелую не тільки до «просвітян», але також і до Наукового Т-ва ім. Шевченка в Європі, щоб бодай тепер хоч раз спромоглися бодай на якусь скромну Панахиду по покійному. Апелую також до українців в Австрії стати господарями тієї могили і нею заопікуватися. Бо з родини покійного залишився тільки один син Володимир (лікар), а другий син, Степан Володимир, також лікар і надійний поет помер 1966 року в Бразилії, залишивши дружину і сина Івана. (Дружина покійного Ольга Неоніля, з дому Король, також померла рік тому в Бразилії).

Отже, було б велике побажання, щоб українська спільнота показала тепер, чи вона справді цінить працю покійного професора д-ра Івана Брика — голови Т-ва «Просвіта».

Михайло Брик-Дев'ятницький

Statue of Liberty

Every form of organized activity among the gradually awakening masses of former serfs and city workers could be traced to the Prosvita inspired programs and institutions. In art, in education, in publishing, in sports, and particularly in the vast cooperative movement that subsequently provided the firm economic basis of Ukrainian political renascence — Prosvita led the way.

Much of what the society had accomplished at home was transplanted by the Ukrainian immigrants to the New World. The same torch that illuminated the darkness in their native land guided the Ukrainian pioneers in their newly adopted homeland. The same spirit of enlightenment preserved the Ukrainian heritage for new generations to cherish and to love.

Like the torch of the Staten Island statue that is the symbol of liberty, that of the Prosvita Society's lady on the organization's emblem is a symbol of the Ukrainian people's spiritual rebirth.

Матірне Товариство „Просвіта“

Хоч статут „Просвіти“ у Львові зголошено було вже раніше, день 8 грудня 1968 року прийнято, як дату заснування цієї найстаршої, найпопулярнішої і найбільш заслуженої української установи. Її величали, як Матірне Товариство, розуміючи під цим не так централю у славетному будинку „Просвіти“, Ринок ч. 10 у Львові, як матір усіх українських установ і організацій, всього українського зорганізованого життя. Бо коли б не було „Просвіти“, то не було б і всієї імпозантної мережі українських організацій і не було б національно - політичного відродження, яке довело до Листопадового зриву в 1913-му році.

Оцю далекосяжну роль „Просвіти“ прегарно снопив уже на початку її існування молодий студент Андрій Січинський, який заявив на її Загальних Зборах: „Кожний нарід, що хоче добитися самостійности, мусить передусім дбати про те, щоби нижчі верстви суспільности, народні маси, піднести до тої ступени просвіти, щоби ця народна маса почула себе членом народного організму, відчула своє горожанське й національне достоїнство й узнала потребу існування нації, як окремишої народної індивідуальности; бо ніхто інший, а маса є підставою усього“ Інший член — засновник „Просвіти“, священик Йосиф Заячківський закликав: „Хоч яка тяжка б ваша боротьба, хоч як високо піднесла б вас доля, не дайтеся відорвати від вашої матері — від народу!“

Таким чином сто років тому „Просвіта“ стала ланкою між освіченою верхівкою українського народу і його простолуддям, між тими, що розуміли вартість науки для всебічного піднесення народу, і тими, яких треба було навчати, почавши від грамоти, і підносити на щораз вищий ступінь знання. Ота незряча ще народна маса інстинктивно відчула добро, що її несе „Просвіта“: наче гриби по дощі народжувалися по селах Читальні „Просвіти“ з їх бібліотеками, театральними аматорськими дружинами, сільськогосподарськими гуртками, прерізними вишкільними курсами. І росло число повітових філій „Просвіти“.

„Екран“, ч. 41-42, вересень-грудень 1968-

Д-р Іван Брик
голова „Просвіти“ до 1938-го року

Д-р Євген Петрушевич,
Диктатор Західньо-Української
Народної Республіки

Вітовський Дмитро (1887-1919)

Імпонуєчою була діяльність тих піонерів української всенародної освіти, веденої під прапором „Просвіти“, особливо популярно видавничо. Вороги нищили „Просвіту“, знаючи, що вона зосереджує найсвідоміший, отже найнебезпечніший для них український елемент. Але вона відроджувалась після кожного чергового розгрому. Першим таким погромом була інвазія російських військ до Східньої Галичини за першої світової війни: генерал-губернатор гр. Бобринський у Львові заборонив українське друкування слово й закрити всі українські національні станиці. Перед першою світовою війною було в Галичині 2.994 читальні, 2.664 бібліотеки 504 власні будинки. Після того, як через Галицьку землю перевалились перша світова й польсько - українська війни — у 1920 році було вже тільки 882 читальні. Але, не зважаючи на всі перешкоди, що їх ставила польська влада, і на брутальний погром, переведений польською солдатською під час „паціфікації“ в 1930 році, перед другою світовою війною було вже знову 3.208 читальень з 1.301 власними домами та 2.997 бібліотеками, 2.065 театральними гуртками, 1.105 хорамі, 140 оркестрами і 1.600.000 зареєстрованих членів.

Але „Просвіта“ не обмежувалась галицьким тереном вона поширилась на всі українські землі і скрізь на терени заморського поселення українців. Заснована у Києві 1906 р., видала за короткий час свого існування 34 книжки в 163.760 примірниках. За української влади в Україні буйно розгорталась „Просвіта“ і в червні 1921 року, вже в УССР, було там ще 4.322 Читальні „Просвіти“. Коли не можна було заснувати „Просвіту“ під її іменем, то наслідувано її під іншою назвою, як ось „Руська Бесіда“ на Буковині. Заснована в квітні 1920 р. „Просвіта“ в Ужгороді, на Карпатській Україні, за 15 років свого існування мала 235 читальень, 146 театральних гуртків, 98 хорів, 48 спортивних дружин і т. д. „Просвіту“ засновано в ЗСА й Канаді, Аргентині, Парагваї й Уругваї. Дотепер існують 1 „Просвіти“, як Відділи УНСоюзу, колишні самостійні товариства, і ще нині існують „Молода Просвіта“ у Філадельфії, „Інститут Просвіти“ й Читальня „Просвіти“ у Вінніпегу та в інших містах Канади.

Спершу румуни й мадари, приїшовши на Буковину й Карпатську Україну, після того большевики знищили на всіх землях України „Просвіту“, як фортецю українського незалежного духа. Але не вирвали „Просвіти“ з сердець вдячних своєї Матері дітей, яких вона просвіщала і вчила, хто вони.

Ніксон президентом ЗСА

ВАШІНГТОН. — У вісто рок, 5 листопада Злучені Стейти Америки звели один і знайзавзятіших в історії президентських в і б о р і в б і й за Президента ЗСА, з участю рекордового числа голосуючих, бо звиш 90% управнених до голосування, а в 9 стейтах навіть 100 відсотків! Виборчу активність посилювали постійні звітлення в телевізії з перебігу виборів, у яких майже з рівними силами змагались за президентське крісло два найзавзятіші противники — демократичний заступник президента Джансона, 57-річний Губерт Гомфрі й республіканський, теж колишній заступник президента Айзенговера, 55-річний Ричард Ніксон. Третій кандидат, ставленник а м е р и к а н с ь к о г о "півдня" з неоформленою ще "незалежною партією", 49-річний Джордж Волес, не зміг стати навіть рівноважником сил.

Щойно пізно вночі Ніксон переміг всього одним відсотком голосів свого неподатливого противника. У висліді здобули голосів:

Ніксон одержав 31,134,760 голосів, а демократ Гомфрі — 30,818,056 голосів. Це дає Ніксону — 316,704 голосів більше, ніж дістав Гомфрі. Третій кандидат Волес дістав 9,687,608 голосів.

Ніксон здобув 302 екторальних гоосів, Гомфрі 191, а Волес — 45. Джан Ф Кеннеді переміг Ніксона в 1960 році більшістю 119,450.

КОНГРЕС — на 435 місць демократи обрали 242 послів, а республіканці 189.

СЕНАТ — із 34 обраних демократи здобули 18 (разом 58), республіканці 15 (разом 41).

На 21 губернатора республіканці обрали 11, демократи 8.

GEORGE C. WALLACE

6 Рік УІІ. "Екран," ч. 41-42, вересень-грудень 1968.

RICHARD M. NIXON

HUBERT H. HUMPHREY

Журналісти з-поміж етнічних спільнот в Америці могли б, мабуть, написати статті на подібну тему. Як віцепрезидент і як сенатор, як громадський діяч, якого обирають виборці, Ричард Ніксон мав багато нагод, мав змогу і потребу зустрічатися, розмовляти і взагалі орієнтуватися у проблемах етнічних спільнот у цій країні.

Однак, до українців Р. Ніксон виявив, можна сказати, особливе зацікавлення, причину якого розкрив у своєму слові після виборів, уже як вибраний Президент ЗСА: „Я люблю того, хто змагається”.

У січні 1960 р., тоді, як віце - президент, Р. Ніксон сказав у Лос Анджелесі: „Мало є на світі таких людей, котрі дорожать ідеалом суверенності більше, ніж українці”. Самозрозуміло, він не розглядав і не трактував української проблеми, як щось відрубне й окреме.

Видатний державний діяч Америки розуміє проблему України та інших поневолених націй в широкому, загальноамериканському і світовому аспекті. Тому в телеграмі з 1-го червня 1968 р., надісланій до Вашингтону з нагоди 50-річчя проголошення державності України, Ричард Ніксон писав, підкреслюючи „героїзм українсько-

народу”: „Ми мусимо працювати для визволення поневолених народів в їхньому, як також і в нашому інтересі”.

Ричард Ніксон, на довгому й складному шляху до Білого Дому, виявив велику працьовитість, послідовність і наполегливість. Він дійсно змагався, і то змагався шляхетно. Не випадково в одному з привітів — на Конгрес УККА ще в 1952 році — він акцентував на шляхетності і змаганнях: „Запевнюю повну мою підтримку шляхетним замірам Вашої організації для встановлення вільної і незалежної України”.

Вірність своїм принципам та послідовність у змаганнях підкреслив Ричард Ніксон і в телеграмі з 20 липня ц. р. — привітанні Кардинала Йосифа в ЗСА: „Вітаю Вас не лише як визначного церковного діяча, але також як живий символ терпіння та мучеництва, яке Ви зазнали у в'язницях і концентраційних таборах протягом 18 років в обороні Вашої віри та українського народу”.

Годі передбачити, що буде зроблене для прискорення визволення поневолених народів за нового Уряду. Не забуваймо, що новообраний віце - президент Спіро Егню заявив, що Республіканська партія збереже, як дорадчу одиницю. Комітет Націо-

HARRY S. TRUMAN

JOHN F. KENNEDY

LYNDON B. JOHNSON

DWIGHT D. EISENHOWER

нальності. До цього комітету входить представники багатьох національностей у ЗСА, а український відділ очолює Президент УККА д-р Л. Добрянський. Однак, якщо представникам, наприклад, італійської республіканської групи немає приводу висувати справу визволення чи державності Італії, то цілком інша річ з українцями, білорусами і представниками багатьох інших народів, країни яких окуповані советською Росією або перебувають під комуністичною диктатурою.

Самозрозуміла річ: Президент ЗСА не може і не керується особистими симпатіями чи бажаннями у вирішуванні справ державної ваги, в тому, що ми зведемо загальнонаціональною політикою країни. Але одне ясно цілковито: новий Президент ЗСА Ричард Мілгавз Ніксон добре ознайомлений з проблемою поневолених народів, зокрема України. А це вже багато значить. Л. П.

РИЧАРД НІКСОН І УКРАЇНЦІ

НІКСОН ПРИВІТАВ НАШОГО КАРДИНАЛА

ВАША ЕМІНЕНЦІЄ!

Разом з тисячами американців українського походження і мільйонами інших американців спішу, щоб висловити Вам найщиріші слова привітання на наших берегах волі

Я щиро вітаю Вас не тільки, як видатного церковного достойника, але й як живий символ терпіння й мучеництва, що Ви пережили впродовж 18 років у тюрмах та концентраційних таборах в обороні віри та українського народу.

Сподіваюсь, що Ваші відвідини до цієї країни принесуть Вам нову силу для сповнення Ваших важливих завдань, як Верховного Архiepіскопа Української Католицької Церкви, Кардинала Вселенської Католицької Церкви та українських католицьких дієцезій в ЗСА.

РИЧАРД М. НІКСОН

Ніксонова більшість понад 300 тисяч

SPIRO T. AGNEW

EDMUND S. MUSKIE

Curtis LeMay

ФУНДАТОР ТРЕТЬОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ В СУМІ 300 ДОЛ.

ПАН Петро Петрушевський, відомий український бізнесмен, власник пекарні "Лідія", один із спонзорів першого числа "Екрану" в 1961-му році та фундатор літературної нагороди ім. Івана Франка в Чикаго.

Він у цьому числі нашого журналу спонзує столярним датком сторінку "Перемога" у виборах республіканського кандидата на президента Р. Ніксона, якої він є активним членом та працював у Комітеті Ніксона у його виборчій кампанії.

PETER PETRUSHEVSKY

THE NIXON NETWORK

is a member of the Nixon Network—a nation-wide communications organization dedicated to the nomination and election of Richard M. Nixon to the office of President of the United States.

Donald S. Whyte
National Director

THANK YOU for your generous contribution to the Nixon-Agnew campaign. I deeply appreciate your assistance in building toward a great victory in 1968.

Richard Nixon
RICHARD NIXON

IAP Wirephoto: By Radio from Rome
Palmiro Togliatti, Italian Communist party leader,

Alexander Solzhenitsyn.

United Press International
Mrs. Larisa Bogoraz-Daniel

Battle Soviet Police Outside Moscow Trial

MOSCOW (UPI) — Shouting "fascist" and "swine," some 100 persons scuffled with police Wednesday outside a Moscow courtroom where five Russians went on trial for demonstrating against the Soviet-bloc invasion of Czechoslovakia.

The violence erupted after police tried to stop the signing of a petition supporting the defendants and protesting the public being barred from the trial.

Among the defendants is Dr. Pavel Litvinov, 28, grandson of the late foreign minister and ambassador to Washington and London, Maxim Litvinov. The five were arrested Aug. 25 moments after unfurling banners in Red Square denouncing the Soviet military intervention in Czechoslovakia and proclaiming, "Long live free and independent Czechoslovakia."

All five pleaded innocent to charges of disturbing public order.

After the brief scuffle, supporters of the defendants distributed statements in the street charging the trial is "purely political." Signed by seven Russians, the statement also said the defendants were "arrested not for what they did but for their convictions" and added:

"The conscience of our people is on trial." Oct. 10, 1968

CHICAGO SUN-TIMES,

Demonstrant Litwinov

Alexander Dubček

В МОСКВІ ЗАЩЕПИЛИ ДУБЧЕКОВІ СМЕРТЕЛЬНУ НЕДУГУ – РАКА КРОВІ

ГАЛИФАКС. — Пресова агенція Кенедієн Прес подає 13 листопада за місцевим часописом "Кронікл Гералд" вістку від чеського священика Тоні Гвори з Форт Віліяму, який приїхав до Галіфаксу повінчати два чеські подружжя, що Александер Дубчек — лідер чехословацької комуністичної партії, вмирає поволі на рака крові (левкемію), і що цього рака спричинили йому в Москві, "лікуючи" радіоактивними проміннями радіюму. 47-річного Дубчека схопили в Празі совєти в першому дні інвазії Чехословачії і жорстоко побитого вивезли до Москви. Там, невідважившись зразу замордувати його, прищепили радіацією недугу, що неухильно наближає до смерти цього неподатливого завзятого. Інших вивезених до Москви чеських лідерів не "лікували" радіоактивними проміннями, бо "Дубчек молодий і противився більше Москві під час переговорів, аніж Свобода й інші чеські лідери, які до того вже старші люди" — говорив о. Гвора, а цю вістку він отримав з найбільш довірених чеських джерел.

При цій нагоді пригадуємо, що Дубчек повернувся з Москви важко хворий і кілька разів попадав у затрату пам'яті, та що в перших днях лікували його потаємно найкращі чеські спеціалісти. Не сумніваємося, що Дубчек знав зразу про цей жахливий злочин супроти нього московських вироdkів під командою Брежньєва, і знали про це гурт втаємничених осіб, але вони свідомо закривали це перед своїм народом, щоб не допустити до неконтрольованого всенародного зриву пімсти, що були б післясталінські кати жорстоко розчавили танками та спустошили і люд і всю країну. Може на те Кремль і чекав?! Шойно тепер, коли дещо втихомирилось "довірені чеські джерела" пробують пустити цей злочин у зовнішній світ. Але чи цей зовнішній світ зрозуміє весь жах цього московського злочину й чи належно оцінить його, зробить з того потрібні висновки?...

Ця історія з Дубчеком — не перший випадок у Кремлі. Пригадуємо, що на "лікуванні" в Москві вмер небажаний більше Кремлеві лідер французької комуністичної партії Торез, там умер на такому ж лікуванні, чи зараз же після нього, лідер другої найбільшої в Європі комуністичної партії — італійської — непокірливий і бунтівничий Тольяті, що перед смертю залишив своїм наслідникам суворо протимосковське завіщання з острогою проти московського імперіялізму. Так "вилікувались" у Москві чи на Криму й інші провідники комуністичного руху у вільних своїх країнах, що були небажані кремлівським владцям. А скільки таких помирало поволі, непомітно, побувавши на совєтських спеціальних найроскішніших курортах Криму чи Кавказу? Їх "лікували" більш рафіновано й довше, маючи до диспозиції не надто обмежений час. Із Дубчеком треба було поспішати. Тож його прямо кинули в кремлівську радієфіковану кемеру, не цяцькаючись із ним по зайвих курортах.

НОВИЙ ШЛЯХ, 7

President Ludvik Svoboda

Russian Abuse Of Dubcek Told In Prague

PRAGUE (UPI) — Alexander Dubcek required hospitalization because of abuse by his Soviet captors and Prime Minister Oldrich Cernik was carried from Hradcany Castle strapped to a stretcher, according to detailed accounts of their capture told Wednesday in Communist circles.

Party sources said lower echelon Czechoslovak party officials are being told of the harsh treatment accorded their leaders because Dubcek and the others want to "preserve the prestige of the party, which was hurt by the compromise that was forced on it in Moscow."

The accounts covered the period beginning with the first hours of the invasion Aug. 20 and ending with the Kremlin talks.

The sources said Dubcek, the party first secretary, and former party presidium member Frantisek Kreigel required hospitalization sometime during that period that followed their capture in the Central Committee Building. Accounts disagreed on whether the cause was a beating or the mental and physical strain of the captivity.

Cernik and others caught at Hradcany Castle, they said, were forced to stand hands-to-the-wall for an hour. Some reportedly had watches stolen by their captors.

Cernik sat down and refused to budge when confronted by the Soviets, according to these accounts. He was carried from the building tied to a stretcher.

Only President Ludvik Svoboda was taken directly to Moscow for negotiations. The others were taken via Bratislava to a small town in the Soviet Carpathian mountain region.

The sources said Svoboda demanded they be included in the Kremlin discussions and at one point refused to speak a

BREZHNEV

Sowjet-Botschafter Zarapkin, Kanzler Kiesinger: Gereizter Bär

IAP Wirephoto

Jacob Malik, Soviet U. N. ambassador, defends Red action at U. N. Security council.

single word for six hours until the Soviets pledged to do so.

Once there, the sources said, the other Czechoslovak leaders were allowed to add only a few words to what Svoboda had to say.

**ОСЬ ТАК ТО : МОСКОВСЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКІ
ВБИВЦІ "ГОРЛАЛІ" ПО СВІТІ
ПІСЛЯ ОКУПАЦІЇ
ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ
ЛІТОМ 1968**

La joyeuse pagaille de l'Administration de Paris

L'ACCORD DE MOSCOU

« ... en toute franchise et camaraderie »

LES NON-BOURGEOIS DE CALAIS

version soviétique et (surtout) corrigée

On reconnaît : Dubcek, Svoboda, Cernik,

8 — « Le Canard enchaîné » — Mercredi 4 septembre 1968

Рік VIII. "Екран," ч. 41-42, вересень-грудень 1968-й р.

Paris Match

ADDRESSES NATION: Josef Smrkovsky, President of Czechoslovak National Assembly, told of the agreement reached with Moscow.

Associated Press

DEFENDED: Professor Ota Sik, former Deputy Premier of Czechoslovakia. Attacks by Soviet press on his economic reforms were rebutted yesterday by 13 leading Czech economists.

A Dissident Voice in Moscow

Special to The New York Times

MOSCOW, Nov. 15 — In a country where politics is the concern of a secretive few and the voice of the great public is heard only as "stormy applause" in newspaper accounts of the speeches by the few, it is rare to hear an individual note in political discord.

But an individual voice speaking insistently and publicly, speaking words of radical opposition to the official voices, is a virtual miracle. Such a voice was raised last night, clearer and louder than ever.

It was the voice of Pyotr Grigoryevich Grigorenko. It was the voice, his friends say, of the conscience of this nation of 236 million. His friends are few.

Because they are, Pyotr Grigoryevich, a cashiered major general of the Soviet Army, is reviled not only by the officials and the bureaucrats. This does not appear to pain him.

But on the occasions when he has spoken his mind to those who are not his friends, he has felt the hatred, the contempt or the indifference of the ordinary Soviet man.

Farewell to a Friend

That happened last night, when he spoke a farewell over the coffin of a friend, a farewell that was the political testament of a dissident like General Grigorenko. He was harassed by a woman telling him to get it over with, a voice heard over the public address system in a dreary crematory hall. He was badgered by a minor official of a literary welfare organization, who thought the 10-minute service for Aleksei Y. Kosterin was dragging on too long.

General Grigorenko continued to the end of his speech, but he had to rush, and his voice got smaller and sometimes it broke, with sorrow and anger.

The 61-year-old general was subject to the same public scorn and contempt last month, when he held vigil outside a courthouse for five of his friends who were standing trial for protesting publicly the invasion of Czechoslovakia.

In the street, the dissidents argued with the plainclothesmen of the secret police who follow them wherever they go, and with the zealous party members who are detailed to represent "public opinion" on such occasions.

These people tried by every means to provoke the tall officer, standing straight as a ramrod in the hostile crowd. They asked questions in tones of contempt. They sent drinks to rattle his composure.

Patient Good Humor

But General Grigorenko remained patient and never seemed to lose his sense of humor. He talked seriously about how, as he saw it, Lenin's thoughts had been perverted by his successors, and answered gibes with jokes.

For a man so single-minded and so endowed with a sense of mission, the bald, broad-shouldered Ukrainian, looking

United Press International

A single-minded foe of arbitrary power.

very much like a rustic character from a Russian novel of the last century, is remarkable chiefly for his good temper and the easy smile that lights his pale blue Slavic eyes.

General Grigorenko's single-mindedness concerns the rule of law and a hatred of the arbitrary exercise of power. It carries him into quixotic situations and makes some consider him an inspired madman.

Who but a madman, they ask, would demand that the uniformed police of this country arrest an agent of that more powerful force, the secret police, in the exercise of his functions?

Something like this happened in front of the courthouse last month. A man who appeared plainly to be a member of the secret police had torn a petition protesting the refusal of the court attendants to allow friends of the defendants into the courtroom.

This was hooliganism, the general barked at the presumed agent, swing his walking stick menacingly overhead. He demanded that the young man identify himself so that he could be reported.

A police officer, startled by this insubordination in a country where arguments with the uniformed police are common but everyone bows to agents in civilian clothes, told both to go to the nearest police station.

The result there was inconclusive. But, those who witnessed the incident asked, who but a madman would have marched a secret police agent to the nearest police station to file a complaint against him?

General Grigorenko joined the party at the age of 20. Little is known about his early days, but he holds degrees both in military science and engineering. He joined the army in 1930 and fought

against the Japanese in the Mongolian border incident of May, 1939.

In World War II the general held high command positions, was wounded twice and was frequently decorated. Subsequently he taught at the Frunze Military Academy here.

He lost his post in 1961 for a bold speech at a party meeting in which he warned that Premier Nikita S. Khrushchev, then in power, was establishing a regime based on the cult of his personality, a politic way of saying that Mr. Khrushchev was following in the footsteps of Stalin. The general was sent to a minor post in the Far East.

"Not frightened by this repression," he has written about himself, "he began a systematic struggle against all forms of arbitrariness."

Arrest and Prison

The result was arrest in February, 1964, seven months in prison without trial, and eight more in a prison psychiatric ward, a common Soviet method of dealing with dissidents. He was freed after Mr. Khrushchev was ousted from power in October, 1964, but was reduced from major general to private and discharged without pension.

He was also expelled from the party, on a charge of insanity. This action was not revoked when he was certified sane in 1965.

Since his liberation, the general's dissidence, until then kept within party circles, became public. No protest whether against the suppression of literary works or the jailing of writers, discrimination against national minorities or the invasion of Czechoslovakia — appeared complete without his signature or presence.

After joining in sending a letter last February to a world Communist conference to protest against "the trampling on man" in the Soviet Union, General Grigorenko lost his job as a construction foreman. Since then he has been unable to find work other than as a common laborer.

The general's wife, Zinaida Mikhailovna, is also a long-time member of the party and shares her husband's views. Her first husband was killed by Stalinist persecution. She has children from her previous marriage.

Тоталітаризм під масою демократії

В неділю 3 листопада помер в Москві на 72-му році життя російський советський письменник, довголітній член партії і Спілки советських письменників Олексій Костерін. За часів Сталіна він просидів 17 років в советському концетраку, а виїшовши з нього, критикував у своїх п'саннях і різних виступах советський режим. За це його викинули з партії і Спілки письменників. В часі його похорону, перед спаленням тіла в крематорії, виголосив над його домовиною знаменну похоронну промову його близький друг колишній генерал-майор і інженер, та викладач в Московській Військовій Академії ім. Фрунзе — 62-літній Петро Григоренко. За його опозиційні до советського режиму виступи його позбавлено ступня генерала, виключено зі складу викладачів військової академії і советським звичаєм, примінованим до багатьох опозиціонерів, його запроторено до шпиталю для умово-хворих, де він пробув більше одного року.

Про небувалий в умовах советського режиму сміливий виступ П. Григоренка, який по всій імовірності є українського роду, вінніпегська англомовна газета „Вінніпег Трибюн" з 16 листопада помістила статтю Г. Камма під заголовком „Колішній генерал ганить Кремль в надгробній промові." В тій статті між іншим читаємо:

„Колішній генерал-майор советської армії стояв цього тижня над відкритою домовиною свого друга і обвинувачував „тоталітаризм, що скривається під маскою так званої советської демократії."

„Навряд чи від початку існування советської держави виголосив хтось публично таку радикальну, опозиційну промову. Таку власне промову виголосив генерал-майор Петро Г. Григоренко над тілом свого приятеля Олексія Костеріна, заки його спалено в крематорії..."

„Григоренко у своїй промові обвинувачував тих, що його вигнали, як спричинників його смерті і закликать тих, що стояли довкруги домовини, щоб вони боролись „проти проклятої машини", проти якої воював власне Костерін.

„В пращальних промовах звичайно кажуть „Спи спокійно, любий друже..."

„Ми не повинні цього казати. Поперше, він не послухає мене, він буде дальше продовжувати свою боротьбу.

„Ми його приятелі не будемо далеко поза ним.

„Свобода мусить прийти! Демократія мусить прийти!

„Нав'язуючи до тих, які були відповідальні за виключення Костеріна зі Спілки письменників, він сказав:

„Чи вони не годні зрозуміти, що вони не всілі виключити когось із рядів письменників? Вони забувають про те, що ані Пушкін ані Толстой не були членами советської Спілки письменників, а Пастернака виключено з тієї Спілки.

„Вони хотіли прогнати Солженіціна, тоді як власне Солженіцин приносить честь тій Спілці, будучи її членом, а ця Спілка не може нічогосько дати Солженіцові. Чи вони не розуміють цього, що це більш почесне для дійсного письменника ділити судьбу Пастернака, ніж сидіти на сходинах (членів спілки) побіч таких типів, як Воронков чи Ільїн (підрядні члени Спілки)."

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС, ВІННІПЕГ.

GRIGORENKO (RIGHT), AT KOSTERIN FUNERAL
Symbols of uncompromising Leninism.

Chief Moscow Rabbi Booed, Hooted Off New York Stage

New York, June 19 (AP)—The chief rabbi of Moscow was booed and hooted off the platform tonight in his first public appearance in the United States.

Rabbi Yehuda Leib Levin was forced to end his speech about three-fourths of the way thru when outcries of "Liar!" from the audience made it impossible for him to be heard.

About 1,700 persons in the Hunter college auditorium at first greeted the spiritual leader of 500,000 Orthodox Jews in the Soviet Union with a mixture of warmth and hostility.

Anti-Zionist Group Host

The hostility seemed to be directed at the American Council for Judaism, an anti-Zionist organization which is serving as host for the rabbi's two-week visit to the United States.

It was clear from the beginning of the meeting that many in the audience were strongly pro-Zionist. Richard Korn, president of the council, was booed when he appeared on the stage to introduce the program.

But when the rabbi appeared onstage he was greeted by a standing ovation and chants of "Am Yisroel Chai!" "The Jewish People Shall Live!" The whitebearded rabbi, wearing a long black coat and black hat, seemed touched as the audience sang loudly "Hatikvah" [The Hope], the Israeli anthem.

The beginning of the rabbi's speech — given in Yiddish — a plea for peace and understanding between the United States and the Soviet Union, was well received. But as Rabbi Levin began to give a favorable description of Jewish life in his country, the audience became noisier and the dozen uniformed guards were hard pressed to maintain order.

At first the audience was comparatively quiet, saving hisses and boos for the English translation, read by an em-

ploye of the council. But when Rabbi Levin denied the existence of Anti-Semitism in the Soviet Union, loud laughter and hooting were increasingly audible. Enraged men and women jumped from the seats, shouting: "It's a lie! . . . How can you say that?"

The loudest outburst came when the rabbi said: "In our country there is no discrimination or racial distinction among people. There is no differentiation between a skin that is black and a skin that is white.

Departs from Text

"In our country there is no differentiation whatsoever between large and small peoples. The Jewish people also receive in the soviet land its rightful place to live and to contribute to the advancement of our country and to the happiness of the Jewish people as a whole."

As the outcry became louder, Rabbi Levin departed from his text.

Looking directly at the audience and clenching his raised fist he said, "Let American Jews come to the Soviet Union and see for themselves."

Korn then went to the microphone and declared the meeting adjourned. The security guards closed all doors at the front of the hall and took the rabbi out a back door.

Rabbi Levin

KOSYGIN

DEAR MR. KOSYGIN,

The Jewish youth of Chicago would like to extend an invitation to you to join us in our forthcoming celebration of Passover. This festival commemorates our people's liberation from slavery in Egypt. Today, as we rejoice in our religious freedom, we also recall the sorrows of our people's persecution, past and present.

Won't you join us, Mr. Kosygin, in remembering the three million Soviet Jews who are victims of a deliberate and systematic campaign to erase their Jewish identity? Recall with us 1956, when the Soviet Union had 450 synagogues and compare that to today, when the number has been reduced to a mere sixty. Be aware that these Jews are not allowed to study their religion, culture, language or literature—that there is not a single Yiddish school throughout the Soviet Union, nor a single class where Hebrew is taught. And remember with us that Soviet Jewry cannot publish a Bible, prayerbook, or religious calendar; cannot produce Jewish ceremonial objects and cannot have formal contacts with their Jewish brethren abroad.

Come to our seder this Passover, Mr. Kosygin. Share with us an awareness of the empty place-setting at our table. Know that it is symbolic of the three million Soviet Jews who are not free to celebrate a seder of their own.

We remember and mourn our people's six million martyrs. We cannot remain silent in the face of possible spiritual genocide of another three million. The Chicago Jewish Youth Council has expressed, and will continue to express our concern over the treatment of Soviet Jewry. We call upon you, Mr. Kosygin, to give our people the freedom to live as Jews in the fullest sense, or to let our people go!

This advertisement has been made possible by the voluntary contributions of over 2000 Jewish youth, in a project coordinated by the Chicago Jewish Youth Council, 32 West Randolph Street (19th Floor)

*—Participating organizations in the

CHICAGO JEWISH YOUTH COUNCIL are:

B'nai B'rith Youth Organization
B'nei Akiva
Chicago Federation of Temple Youth
College Preparatory School of the Board of Jewish Education
Hadassah Youth Movement
Ichud Habonim

Respectfully yours,

Linda Spear + Terry Cohen

Linda Spear and Terry Cohen

*CHICAGO JEWISH YOUTH COUNCIL
CHICAGO SUN-TIMES, Fri., Apr. 12, 1968

Jewish Community Centers of Chicago
Leaders Training Fellowship
Student Zionist Organization
Traditional Synagogue Youth
United Synagogue Youth
Young Judaea
Young Men's Jewish Council

CHICAGO TRIBUNE, THURSDAY, JUNE 20, 1968

Жидівський рабін хвалив Москву

До Нью Йорку приїхав рабін Москви Єгуда Лейба Левін. Він прибув до Америки на запрошення Американської Ради для Юдаїзму, яка є антисіоністичною організацією, що вороже ставиться до Ізраїля.

В аудиторії Гантерського каледжу де зібралось коло 1,700 осіб він доповідав про положення жидів в Советському Союзі. Коли він спочатку почав говорити про співпрацю ЗДА і СССР його почали оплескувати, але коли він почав в рожевих кра-

сках змальовувати життя жидів в СССР, із залі посліпались оклики „брешеш” Коли рабін Левін даліше промовляв в тому ж дусі, зібрана публіка не дала йому говорити. Під свист і крики слухачів, рабін Левін зійшов зі сцени, однак перед тим, підняв затиснутий кулак до гори і крикнув: „Американські жиди, їдьте до Москви і подивіться самі!”. Свою доповідь виголосив рабін Левін по жидівськи і її перекладано речення за реченням на англійську мову.

НІЛЬСЕН

Помер приятель українців

24. 6. 1968 р. в Копенгагені (Данія) помер данський журналіст і політично-громадський діяч, великий борець проти міжнародного комунізму, щирий прихильник української національно-визвольної боротьби, бл. пам. Енс Нільсен.

Покійний був активним прихильником Антибольшевицького Блоку Народів, він у багатьох своїх письмових та усних виступах борював справу поневолених народів, а зокрема обстоював права на самостійне і суверенне життя України. Він був першим і єдиним скандинавцем, який вивчив українську мову, посилено студіював історію України, запізнавав скандинавців, у тім числі дипломатів, письменників, журналістів, студентів із визвольною боротьбою українського народу. Він перший в Данії писав історичного значення статті про Україну до данських щоденників та журналів.

Через те заслуга бл. пам. Енса Нільсена для нас, українців, дуже велика, і втрата його є невіджалуваною.

Нехай пам'ять про нього серед українських патріотів буде вічна,
Петро К. Балицький

ПАМ'ЯТІ МУЗИКИ-ГРОМАДЯНИНА

3 нагоди 15-их роковин смерті Богдана Пюрка

24 жовтня 1953 року помер і в три дні потім був похоронений у Дітройті Богдан Пюрко, один із найвидатніших і найактивніших українських музик, що прибули до Америки після другої світової війни, один із тих, які стали тут справжніми піонерами у введенні неначе нового стилю в американсько - українському музичному житті. Він був першим, який нав'язав найкращі зв'язки з американською симфонічною оркестрою у Дітройті й диригував нею, 80-членним високоякісним професійним ансамблем, вивівши твори українських композиторів Витвицького, Ревуцького й Лятошинського, з українським солістом-піаністом Максимовичем.

Богдан Пюрко, син судового радника і внук священика, який після смерті своєї дружини став каноніком капітули св. Юра у Львові, народився в 1906 р. в Немирові в Західній Україні. Скінчив Музичну консерваторію у Празі в 1932 р. був також учнем Василя Барвінського, кляси композиції в Українському Музичному Інституті ім. Лисенка у Львові. В 30-их рр. був корепетитором Київської опери, а вернувшись до Львова — став директором філії Музичного Інституту в Дрогобичі. Виїхавши на еміграцію під час другої світової війни — організував у Мюнхені Український Оперний Ансамбль з участю найкращих музичних та співочих сил, та виставив цілу низку опер західного клясичного репертуару, чим породив справжню сенсацію серед німців і американців і надзвичайно підвищив їх очам престиж бідних українських втікачів.

Прибувши до Дітройту — негайно включився в тамошнє громадське життя, причому заблис знову своїм організаторським талантом, своїм хнетом професіональ-

ного музики та своїми особистими прикметами — надзвичайно милої і культурної людини.

Захворівши страшною недугою пістряка — до останньої хвилини свого життя робив пляни найближчого культурно - музичного життя в Дітройті. Помер в силі віку, на 45-му році життя, залишивши дружину і двох дітей, та смуток у місцевій громаді, як після невіджалуваної і незаступної втрати.

Богдан Пюрко заслужив собі на те, щоб в 15-ті роковини його смерті пригадати його творче життя для добра української культури. Своєю енергією, своєю охочістю прислужитись безкорисливо різним імпрезам і піднести їх на вищий мистецький рівень своїми порадами та своєю безпосередньою участю, своєю відданістю Літературно - мистецькому Клубові в Дітройті та взагалі українській музиці й українському співові — Богдан Пюрко вписав себе в історію української музики, української культури та американсько - української громади якнайкращими літерами. **І К**

Помер Яр. Спольський

У неділю, 15. вересня 1968 року, несподівано помер на розрив серця у Торонті відомий громадський і політичний діяч мгр. Ярослав Спольський, який від ранньої молодости до останніх хвилин свого життя був повний енергії і праці в службі для свого народу.

За студентських часів він був членом пластового Загону «Червона Калина», звідки вийшли провідні діячі українського націоналістичного руху, в тому й Степан Бандера. В 1932 році Я. Спольський став членом Крайової Екзекутиви ОУН. Арештований у червні 1934 р. був засуджений на 7 років тюрми.

Мгр. Я. Спольський був у перших рядах будівництва відновленої Актом 30 червня 1941 р. української держави, організував у Львівську область на становищі заступника голови Обласного управління. На еміграції в Австрії, зараз після закінчення війни приступив до організації і був у провіді українського громадського життя. На канадській землі, у Торонті, він належав у 1948 році до тих, що кляли основи організації Українського Визвольного Фронту: був головою першої Дирекції Видавництва «Гомін України» та ввійшов до Головної Управи Ліги Визволення України, покликаної першою Крайовою Конференцією ЛВУ в грудні 1949 року, залишаючись через довгі роки в керівних органах «Гомону України» і ЛВУ.

Мгр. Ярослав Спольський виявив активність і на економічному відтинку праці. Як співласник фірми купна і продажу реальностей (Чолкан і спілка), він стояв у провіді Об'єднання Українських Підприємців і Професіоналістів. Рівночасно активно включився в канадське політичне життя, здобуваючи собі пошану і признання та належне зрозуміння для української визвольної справи в рядах Прогресивно-консервативної партії.

КИЇВСЬКЕ „ДИНАМО” ЗНОВУ ЧЕМПІОНОМ СССР

Київські газети повідомляють, що українська футбольна команда — київське „Динамо” здобуло втретє чемпіонат Советського Союзу.

В 36-ти змаганнях за першенство футболу СССР, в київському „Динамо” виступали: В. Турянчик (капітан команди), В. Банников, Є. Рудаков, Ф. Медвідь, В. Соснихін, С. Круликовський, В. Левченко, Я. Сабо, В. Мунтян, В. Серебрянников, В. Хмельницький, А. Пузач, А. Бишовець, В. Поркуян і А. Пилипчук.

Богдан Пюрко

Мюнхен, 1945-й рік. На світлині бачимо учасників Союзу Українських Музик. Справа від групи стоїть проф. Пюрко, а біля нього наліво-проф. О. Плешкевич.

КОНЦЕРТ О. СЛОБОДЯНИКА В „КАРНЕГІ ГОЛ”

„Нью Йорк Таймс” з 14 листопада ц. р. повідомляє, що 10 листопада в „Карнегі Гол” відбувся концерт молодого „советського” піаніста Олександра Слободяника з Києва.

Надзвичайно прихильні рецензії на виступ нашого земляка появились не тільки в „Нью Йорк Таймс” (Олден Вітман і Д. Генан), але також в „Нью Йорк Пост” (Гаріет Джонсон).

В програмі концерту молодий піаніст виконав твори Моцарта, Ліста, Прокоф'єва і Шумана.

В розмові з деякими слухачами після концерту О. Слободяник заявив, що він українець.

Б. Лятошинський після закінчення Київської консерваторії (1922 р.).

ПОМЕР КОМПОЗИТОР БОРИС ЛЯТОШИНСЬКИЙ

КИЇВ. — Тут умер 15 квітня один із найталановитіших композиторів України й музичний педагог, музично-громадський діяч Борис Лятошинський, проживши 73 роки.

Борис Лятошинський народився в Житомирі 1895 року, у 1918 році закінчив правничий факультет Київського університету, а рік пізніше Київську консерваторію в класі композиції і від того часу був постійно професором в класі композиції тієї ж Київської консерваторії. За той час виконав великий ряд майстрів українського музичного мистецтва. „Велика творча спадщина Лятошинського являє собою одну з найвищих вершин нашого національного музичного мислення” — окреслює його Георгій Майборода.

Лятошинський похоронений 16 квітня на Байковому кладовищі з усіма офіційними почестями.

Soviet Pianist. Once a Dropout, Elated by Success

THE NEW YORK TIMES, THURSDAY, NOVEMBER 14, 1968

By ALDEN WHITMAN

There is nothing so melodic as the fortissimo sound of a New York success, Aleksandr Slobodyanik, 26-year-old Soviet pianist, acknowledged yesterday with a broad, boyish smile.

“Da, I am happy,” the blond, mop-haired young man said in an interview at the offices of Sol Hurok, his manager. Mr. Slobodyanik, who pronounces his name with the accent on the third syllable, was referring to reviews of his concert in Carnegie Hall last Sunday. Critics described his talents as “overpowering” and “the genuine article,” and he was compared to Vladimir Ashkenazy, the Soviet virtuoso.

An involuntary dropout from the Moscow Conservatory 10 years ago, the hazel-eyed, Byronic-looking pianist found his triumph here all the more reassuring, for it proved that he had regained his love of music.

This passion, he recounted, fluttering his long, tapered fingers in the air, had begun at the age of 5 when his mother had started him at the piano and his father had simultaneously tucked a violin under his chin. That was in Kiev, the Ukraine, where he was born Sept. 2, 1942, and then in Lvov, where the family moved.

Major Decision at 8

Lighting a cigarette and taking a light puff, the slender, elegantly dressed (blue, pin-striped suit, white shirt, fawn cravat) pianist laughed and said:

“I had to decide which instrument to play when I was 8 and went to music school. I opted for the piano, not be-

The New York Times

Aleksandr Slobodyanik during interview here yesterday

cause I found it easier — I didn't—but because I thought I could express myself better through it.”

At 16 Mr. Slobodyanik determined to enter the Warsaw Competition, and, not surprisingly for his youth, placed seventh. Bitterly discouraged, he gave up practicing and was

expelled from the conservatory. After some reflection, he was readmitted to study with Vera Gornostayeva, with whom he still works.

Two years ago he competed for the Tchaikovsky Prize and placed fourth. His self-confidence restored, he gave concerts in the Soviet Union and last year he played for the first time in Western Europe.

Mr. Hurok discovered Mr. Slobodyanik on a trip to the Soviet Union, three years ago and later met him at the home of Sviatoslav Richter, another major Soviet pianist. “I knew immediately that he was very, very good,” the impresario commented, “so I invited him to the United States.”

Mr. Slobodyanik's tour has been brief. He played on the West Coast and then in New York. He returns to Moscow Saturday. His programs have drawn heavily from the Romantic composers.

Richter and Rubenstein Fan

“Schumann, Liszt, Chopin, Prokofiev typify my musical interests at the moment,” he said through an interpreter. “My mentors, the pianists I admire most, are Richter and Artur Rubenstein.”

He has already done some recordings in Moscow — Haydn's Sonata in C, five Chopin mazurkas and Prokofiev's Sonata No. 6 in A — and he looks forward to recording in this country on his next visit in the fall of 1969.

Meantime, he has scheduled a series of concerts in the Soviet Union and a tour of Italy.

“But I must keep studying,” he said, stubbing out his third cigarette. “Da, concerts are only half the battle, isn't that so?” And he laughed and shook his head.

ПОЯВИЛАСЯ ІСТОРІЯ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

В липні цього року вийшов перший том “Історії Українців Канади”, що її опрацював дослідник українського минулого в Канаді д-р Михайло Марунчак. Є це перша історія Українців Канади в українській мові. Перший том начислює 467 сторінок друку, три мапи та понад 200 ілюстрацій, які зібрані в окремій ілюстративній частині. В першому томі обговорено національні, соціальні і політичні аспекти української іміграції в Канаді та різні ділянки суспільного життя а між іншим культурно-освітню працю, пресу, літературу, релігійні течії, участь Українців у військових форма-

ціях, культурні і політичні зв'язки з рідними землями тощо. Це основна аналіза росту українсько-канадської спільноти. Багаті показники - індекси допомагають читачеві легко здобути вгляд в студійну матерію.

Історію можна замовляти в книгарнях або в головному складі на адресу:

Historical Publications
116 Noble Avenue
Winnipeg 5, Canada

Історія появилася накладом Української Вільної Академії Наук з іменами фундаторів цієї історії на окремих сторінках.

Історія України в університеті Акрон, Огайо

У програмі вечірніх курсів стейт-ового університету в Акроні, завдяки старанням проф. д-р Теодора Мацькова, вже шостий рік буде продовжуватися курс історії України.

Музична творчість композитора незвичайно багата й багатогранна — опери, симфонічні твори, сюїти, музика до фільмів, увертюри й багато інших жанрів

В осінньому семестрі 1968 р., згідно з текстом офіційного університетського бюлетеню, так подано про курс історії України (по-англійськи):

«Історія Української Культури; ч. курсу: 971:07-01. Цей курс відноситься до політичного, соціального та релігійного життя в Україні від 1663 до 1764 рр., цебто, концепція гетьмана П. Дорошенка (1665-1676) з'єднати Україну під турецьким протекторатом, доба гетьмана І. Мазепи (1687-1709) та його союз зі шведським королем; знесення Геть-

д-р Михайло МАРУНЧАК

ПРОФ. Т. МАЦЬКІВ

НА СКРИПЦІ ПАГАНІНІ

ПЕРЕД нами пожевклий аркуш газети «Юний ленинець». На знімку бачимо худорлявого хлопчика в коротких штаних і виштитій українській сорочці. В руках у нього — маленька скрипка. Читаємо підпис: «Юний музикант, семирічний учень Львівської музичної школи Олег Криса».

...Тринадцять років відділяють радянського скрипала Олега Крису, який став тепер відомим усього світу, від цього знімка, зробленого в 1950 році. Тринадцять років наполегливої праці, невтомного навчання.

Талант — це добре, це багато. Та коли талант не підкріплюється працьовитістю, самовідданістю, він може захиріти, погаснути.

В Олега Криса музична обдарованість щасливо поєднується з величезною працьовитістю, невпинним прагненням йти вперед і вперед, до нових і нових вершин у музиці.

Ці якості юного скрипала було помічено давно. Про успіхи Олега не раз писали газети «Львовская правда» і «Вільна Україна». Ще учнем дев'ятого класу Львівської музичної школи-десятирічки, Олег у звітному концерті з успіхом виконав складні скрипкові твори Бруха, Леклера, Венявського, Чайковського, Жуковського. Тоді газети відзначали, що «Олег Криса виявив безсумнівне обда-

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

рування, чудову музичну пам'ять, вміння глибоко проникати в суть твору, що виконується».

— Без гарячої любові до музики засвоїти таку програму неможливо, — говорив викладач Костянтин Костянтинівич Михайлов, у класі якого вчився Олег Криса. І додав: «Заняття з Олегом приносять мені глибоке задоволення...».

У квітні 1960 року, коли у Львові закінчився міжреспубліканський конкурс молодих музикантів-виконавців, заступник голови журі цього конкурсу І. Драго писав про Олега, що це обдарований музикант з хорошими творчими перспективами.

Влітку того ж року в Києві відбувся заключний концерт переможців міжреспубліканського конкурсу. Цей концерт вирішив дальшу долю Олега Криса. Тут його гру почув чудовий радянський скрипаль професор Московської ордену Леніна державної консерваторії імені П. І. Чайковського Давид Ойстрах. Він запропонував Олегу приїхати до Москви і вчитися в нього.

У Москві Олегу доводиться працювати ще більш наполегливо. Та ще під керівництвом такого педагога, як Давид Ойстрах! І вже бувши студентом другого курсу Московської консерваторії, юнак бере участь у IV міжнародному

Oleg Kriza

Oleg Kriza was born in the Ukraine in 1942 and began to learn the violin at the age of six, at the Lvov school of music. His musical gift was obvious and at an early age he was playing complicated violin compositions by Bruch, Tchaikovsky and Wieniawsky for school examinations.

In 1960 he played at the Kiev Music Festival where he was heard by David Oistrakh, who invited him to study at the Moscow Conservatoire as his pupil.

In 1962 he took part in a World Festival of Music in Helsinki and in the same year was a prize-winner in the Wieniawsky competition.

In 1965 Kriza was awarded first prize at the Paganini Violin Competition in Genoa, the first Soviet artist to take part in this Competition. He has recently undertaken a highly successful tour of Scandinavia, Italy and Portugal.

Італійський композитор Луїз Кортезе поздоровляє О.Крису із першою премією на конкурсі ім. Паганіні в Генуї, 1963-й рік.

Мер міста Генуї поздоровляє О.Крису із першою премією конкурсу ім. Паганіні, 1963-й рік.

Вручення грамоти-диплому О.Криси за першу нагороду на конкурсі ім. Паганіні в Генуї в 1963-му році.

конкурсі скрипалів імені Венявського в Познані.

Талановитий радянський скрипаль Ігор Безродний писав після цього конкурсу про Олега Крису, який зайняв друге місце: «Олег Криса — дуже перспективний скрипаль. Він уже зараз володіє великою віртуозною свободою. В його грі привабливо якась особлива чистота почуття... Особливо запам'яталася друга частина концерту Венявського, зіграна дуже благородно і зосереджено».

Захоплено відзивалась про гру Олега Криса польська преса. Так, журнал «Рух музични» писав, що третю й четверту частини першої сонати Сергія Прокоф'єва Олег Криса зіграв настільки добре, що його міг би поздоровити сам композитор, якби він був живим.

Минуло менше року і — новий, тріумфальний успіх нашого земляка. Олег Криса зайняв перше місце на Міжнародному конкурсі скрипалів імені Нікколо Паганіні в Генуї (Італія). Перше місце йому присуджено одностайно, всіма членами журі. Радянські скрипалі вперше брали участь у конкурсі імені Паганіні. І завоювали перемогу. Друге місце зайняв радянський скрипаль Валентин Жук. Третє, четверте і п'яте місця зайняли відповідно скрипалі Японії, США та Англії. На шостому місці радянський музикант Ігор Політковський.

Згідно з умовами конкурсу йому переможець завоював право грати на скрипці самого Паганіні. Після присудження першого місця на конкурсі львів'янина Олега Крису запросили до музею Нікколо Паганіні, де висять ве-

личезний портрет безсмертного скрипала і зберігається у скляному ящику його скрипка. Скрипку цю вручили переможцю, і він грав на ній в Генуї на публічному післяконкурсному концерті, який пройшов з величезним успіхом. Олег Криса — перший радянський скрипаль, який завоював право грати на скрипці Паганіні. Правда, його вчитель Давид Ойстрах також грав на цій скрипці. Але йому це право було надано як почесному гостю — музиканту, який здобув любов усієї Італії, а не як переможцю конкурсу.

Після публічного концерту в Генуї до Олега Криса прийшов відомий італійський колекціонер скрипок, в колекції якого є чотири скрипки Страдіваріуса та дві скрипки Гварнері, і запропонував радянському скрипалеві дати концерт на одній з цих скрипок. Концерт відбудеться в Римі.

З чудовою перемогою на конкурсі імені Нікколо Паганіні Олега Крису сердечно поздоровили міністр культури СРСР К. А. Фурцева, професор Давид Ойстрах, який тепер перебуває в Лондоні. З усіх кінців Радянського Союзу летять у Геную гарячі привітання. До них приєднуються і всі львів'яни. Вони бажають своєму вихованцю і земляку нових творчих успіхів.

С. РЕЗНИК.

З. АНІСІМОВА.

На знімку: переможець Міжнародного конкурсу скрипалів імені Нікколо Паганіні Олег Криса.

ДЕМАСКУЄМО

"ЗАМАНА" МОСКВИ Л.М.

ЯКИМИ Б ВИ ХОТІЛИ БАЧИТИ ГАЗЕТУ «ВІСТІ З УКРАЇНИ»

І АНГЛІЙСЬКИЙ ДОДАТОК «NEWS FROM UKRAINE»?

1. Чи давно Ви читаете газету «Вісті з України» і чи регулярно її одержуєте?

2. Які матеріали Вас найбільше цікавлять? Які статті запам'яталися Вам?

3. Про що б Ви хотіли прочитати в наступних номерах газети? Які нові розділи бажали б Ви побачити на її сторінках?

4. Як Ваше враження від англійської газети «News from Ukraine»?

5. Які, на Вашу думку, є недоліки в наших виданнях? Чи є матеріали, які Ви не читаете? Чому? Ваші пропозиції і побажання редакції.

ФАКТИ

В ГАЗЕТІ «ВІСТІ З УКРАЇНИ» С НА УКРАЇНСЬКОМ ЯЗИКЕ» ЗІ СХІДНОЇ ЗОНИ НІМЕЧЧИНИ І «NEWS FROM UKRAINE» (ПО АНГЛІЙСЬКИ) ЗАМАНОЕ ПОЛІЦІЯ КРЕМЛЮ (МОСКВА) УКРАЇНЦІВ ІЗ ВІЛЬНОГО СВІТУ ДО БЕЗПОСЕРЕДНИХ КОНТАКТІВ. Цими 5-тьма питаннями володіння комунізму, чищення народів і їхніх культур Кремль відповів на цих 5-тьх на мільйони питань кремля. КОЛОНИАЛІЗМУ! СВОБОДА НАРОДАМ! СВОБОДА ЛЮДИНИ!

ЗАСЕКРЕЧЕНА БОЛЬШЕВИЦЬКА ГАЗЕТА

Що в Києві виходить газета «Вісті з України» яку нібито видає Товариство дружби з закордоном і яку редагує советський письменник Юрій Смолич, про це мешканці підсоветської України не знають, бо її в Україні не можна ніяким чином дістати. Не можна її там дістати тому, що ця газета випує «смалені дуби» про добробут в Україні під советським режимом, про розкішне життя мешканців України. Коли б ця газета попала в руки підсоветських українських читачів, то одні з них реготалися б з несаможовитих брехонь, які за кордоном висилають редактори тієї газети, а другі були б на цю газету і на її видавців та редакторів смертельно обурені за їхні брехні.

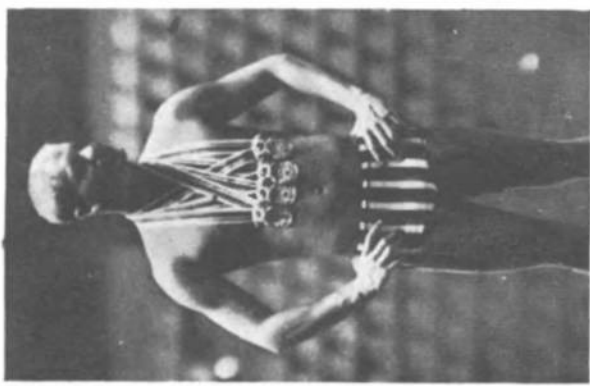
Вперше довідалися читачі кийської «Радянської України» про цю советську реплітку з замітки поміщеної в тій газеті в числі з 22 березня. Там подано, що є така газета українською мовою, що вона виходить вже 8 років «для співвітчизни-

A Mockery Of Justice

The awarding of a Human Rights prize by the United Nations to Ukrainian SSR's representative Prof. Peter E. Nedballo, who thus found himself to his own surprise in a select group of six recipients, is both an affront to that organization and a mockery of justice. The announcement, made by the President of the UN General Assembly, Emilio Arenales, on December 2, did not specify any human rights contributions by the Ukrainian SSR's delegate. It could not. For with the exception of his unblushing accusations and scurrilous attacks against the United States, Portugal or South Africa, and his shameful defense of an equally infamous book, "Judaism Without Embellishment," authored by his quixotic friend Trofim Kichko, Prof. Nedballo's record in human rights amounts, at best, to zero. —> 23

President and Mrs. Kenyatta receive team at the statehouse

Don Schollander, the swimmer, was the first American to win four gold medals since Jesse Owens in the 1936 Olympics.

Abebe Bikila, a member of the Ethiopian Palace Guard, again captured marathon.

РОЗДАРУВУЮТЬ ЧУЖЕ ДОБРО

Під заголовком «Русло братерства» розповідає «Молодь України» з 22 лютого, як «із Советського Союзу потече блакитне паливо в Чехословаччину». Трохи нижче в замітці уточнено, що потече природний газ не з якоїсь засекреченої бази в Советському Союзі, а таки з України — від м. Долина

Українську молодь вивозять на Сибір

КИЇВ. — «Комсомольська Правда» за 17 березня повідомляє, що КПСС веде в Україні масову мобілізацію молоді на виїзд до південного й західного Сибіру.

Згідно повідомлення, у зв'язку з новою п'ятирічною з України має «добровільно» виїхати 42,000 молоді на будови промислових центрів у Сибірі. Москва намагається якнайшвидше освоїти сибірські простори, щоб забезпечити їх перед есентауальною кийською інвазією.

Головними промисловими центрами мають стати колишні концентраційні табори: Норильськ, Караганда та інші.

In Kenya the word LIFE

» УКРАЇНСЬКА ДУМКА «

ЗВЕРНЕННЯ ДО СПОРТСМЕНІВ З УКРАЇНИ

Всім українським переможцям на XIX-й Олімпіаді в Мехіко Український Олімпійський Рух в екіпір пересилає грамоти, спеціальні картки. До українських спортсменів він звернувся зі спеціальним закликом в якому говорить:

»Ми живемо в XX-ому столітті, коли розвалились колоніальні імперії, а на їх руїнах зажили самостійним життям десятки народів. В Олімпійських Іграх беруть участь не лише самостійні країни, але навіть такі країни, які нараховують по кілька десятків чи кількості тисяч населення, як Монако, Ліхтенштайн, Люксембург, Ісландія, Мальта, Сан Маріно. Беруть участь в Олімпійських Іграх, тоді як Україна такої участі не бере.

»І саме цей факт є ганьбою нашого століття. Ганьбою, бо ще сьогодні існує у спорті московський колоніалізм, який не дозволяє Вам, дочці і сини великого українського народу, виступати на світових спортивних стадіонах, як представникам України.

»Тому ми закликаємо Вас:
»Боріться за створення Національного Олімпійського Комітету в Україні!

»Боріться проти національної дискримінації та московського колоніалізму у спорті!

»Коли Ви будете в західних країнах, домагайтеся, щоб закордонні репортери подавали у своїх звітках Вашу справжню національність!

»Домагайтеся самостійної участі в наступних Олімпіадах та у міжнародних спортивних змаганнях! Українські спортсмени, дорогі друзі!

»Вітаємо Вас у Мехіко, як рідних сестер, братів, дочок і синів нашого великого народу.
»Бажаємо Вам успіхів на олімпійських стадіонах цієї прекрасної країни. Бажаємо Вам здобути багату золотих медалей для України, для нашого народу, пам'ятаючи при тому слова П'єр де Кубертена, що в житті людини важливо є не перемога, а боротьба. Боротьба чесна й гідна сучасної людини.»

(СМОЛОСЯП)

In Swahili it means Let's pull together! and as school-boys happily pulled each other apart to finger the medals of victory, the lyrical cheer leaped from thousands of Kenyan throats. Home from Mexico were the most surprising athletes of the 1968 Games, the 15-man Kenyan track and field team which had astonished the world by winning eight Olympic medals —three of them gold. The national display of emo-

tion recalled the Olympic homecomings of ancient Greece, when laurel-wreathed victors were escorted through gates specially cut into city walls. There was, of course, no wall around Nairobi, but the proud reception, led by President Kenyatta, was of Homeric proportions. After the public din died down, the athletes dispersed to their tiny villages out in the bush

Biwott gave medal to steeplechase rival Michael Chumo who was ill during Olympic trials but had won earlier races. Then he put medal around Headmaster John Korir who sportingly tried one of Amos' starting blocks but planted it backwards.

At Lemokwo Secondary School, Biwott takes off across the sloping field where he trained, followed by a happy mob of schoolmates.

Сконфіскували "Вісті з України"

Знана є надсилана з Берліну, з позначкою "Київ", газета "Вісті з України", видання так зв. Товариства Культурних Зв'язків з Українцями за кордоном. Хоча назване видання є по суті органом КГБ, самі ж представники КГБ на советському кордоні "заарештували" декілька примірників того власного видання. З Торонто поїхав на відвідини в Україну один українець. Він набрав з собою багато дечого, щоб там тим відвідати родину і приятелів. При пакунанні всього він використав і газетку "Вісті з України", якою він одушевлявся. На кордоні при провірці підмітила це московська прикордонна сторожа. Ка зали все розпакувати, викинути "Вісті з України" і на те місце взяти інший папір. То не мало здивувало українця-туриста. Він почав дискусію з прикордонниками. Ті

просто йому відізнали, що ввіз, в якій би то не було формі, контрреволюційної літератури до Советського Союзу заборонений. Як власник пакеців не хоче цього зрозуміти, може відразу повертатись назад в свою Канаду. Не допомогли вяснюваня, що це ж друкується в Києві, що це советська література і т. п. Це все лише викликало регіт серед прикордонників.

1,500-meter winner Kirphoge Keino arrives with his medals
Петро Недбайло — лавреатом ОН за „заслуги для людських прав“

Об'єднані Нації. — Петро представника Морріса Абра-Емільянович Недбайло з Києва, який таврував антисемітизм в СРСР. Палко заперечивши, наче б СРСР, зокрема в Комісії Об'єднаних Націй для людських прав, достав одну із шістьох нагород тієї найвищої міжнародної установи, призначив найбільш заслуженим для сприяння людським правам. Ніяких конкретних „заслуг“ Недбайла не наведено, а за іронічним stwierдженням одного західного делегата — його найбільшою заслугою було те, що він виступав проти застосування в комуністичних країнах свавольної Об'єднаними Націями конвенції про людські права. „Взагалі дуже трудно признати таку нагороду будь-якому комуністові“ — stwierдив той західний дипломат. Американський і британський представники в названій Комісії були проти призначення Недбайлові тієї нагороди. Петро Недбайло став ширше відомим із свого виступу в обороні ославленої англійської книжки Трофіма Кішка „Юдаїзм без маски“, яка вийшла у видавництві Академії Наук УРСР. Недбайло виступив був проти закидів американського

манату (1722-1727, 1734-1750) та його відновлення за гетьманів Д. Апостола (1727-1734) і К. Розумовсько-го (1750-1764).»

Заходами інж. А. Роцаковського виклади з історії України будуть відбуватися в домі «Основи» при Стейт рд., у Клівленді. Початок викладів у п'ятницю, 20. вересня 1968 р., в 7,30 вечора.

Цей курс історії України буде викладати д-р Мацьків, професор Акронського університету, автор багатьох праць і історії Козаччини, якого найновіша праця п. н. «Князь Мазепа, Гетьман України, в англійських тогочасних джерелах, 1687-1709» (по-англійськи), вийшла нещодавно накладом Українського Публіцистично-Наукового Інституту в Чикаго. Щоб дати можливість охочим студіювати українську історію, проф. Мацьків буде доїжджати з Акрону до Клівленду.

зложили

На пресовий фонд

◆ Д-р Павло і д-р Юлія Сидор.....-15.00.
◆ Яр.Войнаровський-10.00.
◆ Богдан Савчинський, 10.00
◆ проф. Володимир Чижик.....5.00

Наше В-во шукає кольпортерів, які б займалися поширюванням «Екрану» (приднюванням постійних передплатників чи розпродажем поодиноких чисел). Це можуть бути учні Шкля Українознавства, члени організацій молоді або й старші особи. Їх-праця буде оплачена згідно з умовою, в формі відповідної провізії (10 цнт. від проданого числа). Просимо зголошуватись на адресу в-ва «Екран» у Чикаго.

Chicago Conservatory College

ВІСТІ З ЧІКАГО КОНСЕРВАТОРІЇ КАЛЕДЖ:
Лектор Франкоіс Д'Алберт в 1963 році дав в Чикаго Консерваторії Каледж концерт творів Миколи Лисенка та награв ті твори на платівки, а в цьому році, 29 березня, ляв концерт своїх та свого батька Юліана творів. На знімці виконавці концерту зліва: д-р Ф. Д'Алберт, скрипаль-композитор — президент Чикаго Консерваторії Каледж; Катеріне Сяурер Сміт, (яка вкомала фортелянові твори М. Лисенка) — піаністка-композиторка і вчителька; Мері Паттен Ніббе — сопран. артистка і вчителька та професор Юліан Д'Алберт, батько Франкоіса Д'Алберта — скрипаль-композитор.

On photo from left, the names are: Dr. Francois D'Albert, violinist-composer, President, Chicago Conservatory College, Catherine Saurer Smith, Pianist-composer, Faculty member, Mary Patten Nibbe, Soprano, artist-student of Thomas Peck, Faculty member and Prof. Julius D'Albert, violinist-composer, Faculty member at Chicago Conservatory College and father of Francois D'Albert. (Photo by Bruno Staffen.)

16 "Екран," ч. 41-42, вересень-грудень 1968

З нагоди виставки дереворізів Я. Гніздовського в Едмонтоні. Перший ряд: меценати української культури Василь і Наталка Духнії, Яків Гніздовський, Василь Залуцький, Юліан Крайківський; другий ряд: Богдан Мазепа, д-р Олег Зуевський, д-р Яр Славутич, Дан Мур, Вадим Доброліж. Відсутні д-р М. А. Кейван і проф. І. Кейван, діяльні співробітники "Північного саява".

3 ЕДМОНТОНУ, Поетові Ярові Славутичеві — 50 років

На саме Різдво, 7-го січня, проф. д-р Яр Славутич та його дружина запросили багатьох своїх приятелів і знайомих, між ними видатних громадських діячів, діячів літератури, науки й мистецтва, що заповнили вщерть просторий їх дім. При цій же нагоді мистець Вадим Доброліж і його дружина Валентина влаштували відмічення 50-річчя з дня народження господаря дому. Проф. д-р Яр Славутич народився 11-го січня 1918 р. на хуторі (старовинному запорозькому зимовнику) біля села Благодатного, Долинського району, на Херсонщині.

Слово забрав проф. д-р Богдан Боцюрків. Він вичерпно змалював постать ювілята, підкреслюючи його заслуги для української літератури й науки, а поет Богдан Мазепа привітав його від Літературно-мистецького клубу та від співробітників альманаху „Північне саяво" і вручив подарунок від бл. 60 гостей.

Зворушений цим відміченням, Яр Славутич подякував присутнім, підкреслюючи, що він ніколи не жалів свого труду для добра української літератури й науки, а в майбутньому, скільки стане йому снаги, посвячуватиме всі свої сили для цієї мети. В гостинному домі Славутичів гості допізна забавлялися в атмосфері щирого гумору, а проф. Д. Березенець відспівав кілька пісень при акомпаньяменті п-ї В. Доброліж.

Яр Славутич це вже давно чітко окреслена постать в українській літературі й науці. Має за собою вже кілька збірок поезій: „Співає колос", „Гомін віків", „Правдоносці", „Спрага", „Оаза", „Масстат",

„Донька без імени" (поема) й велика збірка „Трофеї" (1938-1963). Виконав переклади з поезій Джона Кітса („Вибрані поезії"), „Англійські сонети", написав прозовий твір „Місцями заборізькими", низку літературознавчих праць („Модерна українська поезія (1900-1950)", „Розстріляна муза (сильвети)", „Іван Франко і Росія", „Велич Шевченка" та інші). Виявився в мовознавстві й написав ряд праць українською, німецькою та англійською мовами і підручників навчання української мови.

В 1955-1960 рр. навчав української мови вояків американської армії в Американській військовій школі в Монтерей, Каліфорнія, а від 1960 р. викладає в Албертійському університеті. В Едмонтоні він широко розгорнув свою діяльність, видав уже три числа альманаху „Північне саяво", часто виступає з допові-

дями в Едмонтонському осередку НТШ, як теж мав ряд доповідей у різних містах Канади, Америки й Європи та низку своїх авторських виступів.

Був одним із засновників Літературно-мистецького клубу в Едмонтоні й довголітнім його головою. Як щирий український патріот, Яр Славутич у 1941-1943 рр. з партизанському загоні „Чернігівська Січ" зі зброєю в руках відстоював незалежність України. Оця загальна сильветка пройденого 50-річного шляху Яра Славутича, вже дуже вимовно говорить про його вартість, а в майбутньому бажасмо йому щиро багато творчих успіхів для добра української справи.

Іван Кейван

ХРИСТОС РОПИВСЯ!

З Різдвом Христовим
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Рідні Приятелям і Знайомим
бажають
Дарія та Іван Малюки

З Різдвом Христовим
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
та Всій Українській Громаді
бажає

Тарас Лушпинський
з Родиною

В тобі ухонницьких дідів
Спадкова кров співає.
Для тебе стриму й поготів
На преріях немає.

Ти горду стать землі й води
Поклав до ніг, орачу!
Я чую твій навал ходи
Твою звитягу бачу!

Яр СЛАВУТИЧ

На поле — плуг, на воду — лодь,
Простуй, рости з добою;
Земельну сить, озерну плодь —
Підбий рукою бою!

На споконвічну темінь хащ
Керуй сокири лезо,
Прадавню пуцу розчаращ —
Нехай синіє плесо!

Світлину з презентації дебютанток з дня 4 лютого 1967 р. помістимо, на жаль, в дуже спізненому речинні, з огляду на брак фінансових засобів на покриття коштів кліші і друку. Дебют відбувся на Зимовому Равті Т-ва Українських Інженерів Америки, відділу Дітройт.

Учасниці презентації зліва направо (в дужках їхні партнери):

Потапенко Віра (Козч Юрій), Біла Люба (Филипів Орест), Строч Ірена (Блюй Борис), Сенюк Ірена (Гишак Петро), Черняк Оксана з Торонта (інж. Кузик Роман), Романець Марія з Торонта (Зубрицький Володимир), Горак Наталя (Яворівський Ігор), Шустов Інна (Ласка Юрій), Кот Леся (інж. Боб'як Олег), Тарнавська Марія з Торонта (Тарнавський Роман).

Дітройт

ILLINOIS SENIOR NAMED MISS JUNIOR OAK LAWN PREPARES FOR STATE COMPETITION IN NILES

Orisha Kulick, recently crowned Miss Junior Oak Lawn, is one of the many girls selected from Reavis and suburban high schools to compete for the title.

Orisha was named Miss Oak Lawn, November 13, and received \$250 to be used toward her college education.

Girls from Reavis and other high schools in the area received letters from the Sertoma Club informing them of their chance to compete for the title.

During the interview phase of the contest Orisha was asked her opinion on such things as whether or not youth should have a responsible role in the government, to which she replied, "Yes, definitely."

Orisha, in a pink formal with white victorian overlace, was selected before an audience of approximately 400 people. For the talent portion of the competition she gave a dramatic presentation of a seance, in which she played the roles of 5 people.

The final test was the question before the audience. Orisha was asked whether or not she felt it worthwhile for the United States to continue its race to the moon. Orisha replied that she felt it must be worthwhile if the

United States is pursuing such a course of action. She also injected the idea of colonies on the moon if the States becomes overly populated. Orisha amused the judges when she

Orisha Kulick

said that if vacation rates in Florida continue to rise, the moon might become a vacation resort.

While the judges were deciding on a winner, she was thinking what she would do when she got home. When announced as Miss Oak Lawn, she remembers that she was thinking, "When I get home, I'll have to wash my hair."

Orisha now has a chance to go on to Miss Junior Illinois, and then to Junior Miss America. Her next contest will be in Niles, from December 30 through January 4. There she will compete with 35 girls from all over Illinois for the title of Miss Junior Illinois.

Orisha said she was looking forward to the Niles competition. Perhaps after January 4, she'll be looking forward to Mobile, Alabama next fall and the title Junior Miss America.

The Senior honor student has participated in the Science Club while at Reavis High School and this year is a member of the speech team and is an ARIES club section editor.

By Carolyn Tank

Orisha, is the daughter of Father Orest and Mrs. Maria Kulick: She is a UWA member.

Торонто

Радісним і незабутнім залишиться день 20 липня ц. р. для батьків, опікунів, численної рідні, близьких приятелів і знайомих Наталки Матвієйко й Олесь Шимка, що їх вінчали в торонтонській Церкві св. Миколая отці д-р Б. Липський, Ю. Микитин та П. Даревич. Присутні мали змогу побачити красу нашого стародавнього обряду вінчання, що його оновив тепер о. д-р Б. Липський, досвідчений знавець наших обрядів. Святково й урочисто лунав спів церковного хору під диригентурою проф. І. Коваліва.

Кілька слів про молодих. Олесь Шимко народився далеко від Батьківщини — в Німеччині. Роки дитинства перевів у Бельгії, де його батьки жили 6 років, згодом переселились до Торонта. Був у рядах Ю. СУМУ-у і закінчивши школу, працює креслярем, тепер йому 21 років. Батько його Петро, родом з

Щасти їм Боже,

Наталку Матвієйко й Олесь Шимка уводять на новий подружній шлях о. д-р Богдан Липський.

Рік УШ. "Екран," ч. 41-42, вересень-грудень 1968

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

З нагоди Різдва Христового
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні Приятелям і Знайомим
бажає

Володимир і Лідія
Синенькі з Галиною;
зятєм Люціяно та
Надійкою.

Дрогобича і мама Теодозія, з дому Суховерська, з Дрогобиччини, активні у своїй парафії та є членами церковного хору.

Також Наталя народилась в повоєнні роки, коли її батьки з тисячами українців, рятувались перед московсько-комуністичною навалю, переїхали до Німеччини. Доля Наталки склалась так, що тільки-но вивчилась вона перших українських букв та пісеньок в Дитячому Садку, який вела її мама в підальпейському містечку Шонгав, як уже зі старшими сестричками — Зіркою і Лідєю та молодим братчиком Романом у невимовному смутку складала квіти на свіжу могилу найдорожчої матері.

Після втрати матері доля Наталки не була лихою мачухю, бо її оточили особливою опікою рідні

Серед 8-ох швіл, які відвідувала паталка вчилася вона в 4-ох українських католицьких школах під проводом наших Сестер — у Філадельфії, Нью Йорку, Вінніпегу й Анкастері. Була теж членом Ю. СУМУ-у і Пласту, тепер зацікавлена працею УКЮ. Після закінчення шкіл працює лаборанткою.

Серед першої пошти, що її дістали Наталя й Олесь, були наш вінніпегський "Поступ" та інші журнали, які придбав для них батько, щоб цікавилися церковно-громадською працею, а в своїй новій хаті молодята плянують мати теж власну українську бібліотеку.

Щасти їм, Боже, на новому подружньому шляху! (В. М.)

СЛІДАМИ МИНУЛИХ ЛІТ

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТІ

Літом минулого року по-явилось у щоденнику „Свобода” звернення останнього голови „Сокола Батька” інж. М. Хроновята до всіх бувших побратимів і посестер - соколів, що живуть у вільному світі, допомогти зібрати матеріяли і світлини з праці сокільської організації та їх відповідно зредагувати в пропам'ятну книгу або у формі гарного ілюстрованого альбому. А в найгіршому разі принаймні зібрати ці матеріяли в одному з українських музеїв. Там майбутній історик, що писатиме історію українського народу на західноукраїнських землях, матиме зібрані матеріяли, з яких зможе насвітлити вклад праці Сокола Батька з його всіма філіями та місцевими гніздами в національно - громадське життя, а зокрема в поширення фізичної культури (руханки і спорту) серед широких мас українського народу на західних землях України впродовж свого майже 50-літнього існування до вибуху другої світової війни.

Щоб не втратити дорогого часу пошвидку відгукнуться всі соколи і zorganizується відповідний комітет і редакційна колеґія, пропаґандивна і фінансова комісії, що всеціло займуться виконанням цього плану, побратим інж. Хроновят подав мою адресу, на яку просить прислати всі матеріяли, світлини і грошові пожертви.

Згідно з дорученням я зобов'язаний, час від часу на сторінках преси інформувати наше громадянство і всіх бувших соколів, як проходить збірка матеріялів, світлин та пожертв на видавничий фонд пропам'ятної книги. І це я сьогодні роблю на сторінках нашого найстаршого щоденника, який постійно підтримує всі дії нашого багатогранного життя у всіх його ділянках.

Мої звітлення будуть появлятися під наголовком „Сокільські вісті” до часу zorganizування окремого комітету, що перейме від мене мої обов'язки. Будемо дуже вдячні українській пресі, коли вона реферуватиме наші сокільські вісті для своїх членів.

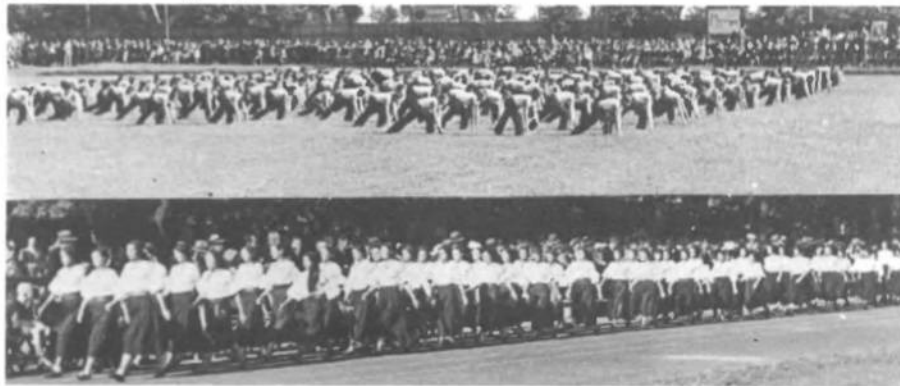
На звернення голови побр. інж. Хроновята відгукнулася вже певна кількість б. соколів і сокілок, пересилаючи на мою адресу відповідні інформації, матеріяли, світлини і пожертви. І так: побр. Михайло Войтович з Ютики переслав багато світлин зі своєї приватної збірки з життя стрийського сокола. Більшість з них віддзеркалюють працю відомої стрийської сокільської оркестри, що існували в двох видах, смичкової і духової. Між цими знімками є сокільська емблема, со-

кіл в однострої, вправи соколів і сокілок стрийських гнізд, фота оркестри з посвячення інструментів, світлини з диригентом проф. В. Биловим і проф. В. Козаком з різних її виступів. Є дуже цінна ориґінальна світлина злучених хорів Стрийщини та сокільської окрестри, що виступали в Стрию на святі Хрищення України.

Інж. Зенон Яворський зголосив, що має у себе цінні і рідкісні матеріяли до використання. Д-р Богдан Тарновецький з Торонта, бувший начальник сокола в Кутах постарастся написати про сокіл в Кутах і подбає про кілька світлин з цього осередку. Перешле також і свій даток на фонд альманаху. Д-р Ю. Срібний передав коротенький огляд Сокола в Надвірній. Д-р Юліян Рабій, один з членів основників Сокола в Самборі 1912-14 і основник Сокола в 1928 р., в цьому місті, він був довгі роки його головою і начальником Округи Самбір, має спомини зі сокільського життя округи і понад 40 світлин. Юрій Гарасимів з Едмонтону прислав цікавий опис з діяльності і виступів стрийських атлетів братів Гарасимових і інших змагунів. Цей допис редакція видавництва „Квітучі береги” частинно використала. Мастикаш, б. нач. Сокола у Раві Руській подав інформації про Сокіл, переслав статут Т-ва, сокільську виказку, світлину сокільського хору з Петелича та світлину повітового здвигу у Раві Руській і 20 доларів на фонд.

Над збиранням сокільських матеріялів і світлин інтенсивно працюють б. посестра проф. Навроцька зі своїм мужем майором Ю. Навроцьким у Вінніпегу. Вони переслали цінну світлину з побуту проф. І. Боберського у Львові з повосних часів та інші матеріяли з рефератами проф. С. Гайдучка з дописом про зеленосвяточну штафету з Маківки на Янівський цвинтар. У побратима інж. Хроновята заховався приватний альбом, який передасть до використання редакційній колеґії. На видавничий фонд зложив 10 доларів. Збирає матеріяли також побратим майор М. Петруняк з Шикаґо. З його села походив один з голов Сокола Батька дир. М. Заячківський. Про діяльність повітового Сокола в Далині, що його очолював бл. п. д-р Олекса Дереш, переслав допис побр. Вол. Андрушко з Чикаґо. Шваґер бл. п. Михайла Тріля п. Роман Дацко, повідомив мене, що передав до музею в Дітроїт дбайливо збережений вартісний ар-

Вгорі площа Сокола Батька:окружне сокільське свято 21.VI.1936-го року. Вправи вільноруч,укладу інж.Благітки з 1936-го року.

Внизу дефіляда сокілок на площі Сокола Батька на ок-ружному сокільському святі 21.VI.1936-го року.

хів Михайла Тріля по його смерті з праці „Сокола Батька”. В ньому є зібраних понад 200 світлин з усіми поясненнями, датами і прізвищами. Цей архів має вже основні матеріяли до опрацювання пропам'ятної книги. Архів є доступний до користування. Від себе п. Р. Дацко перешле і свій даток на цю пам'яткову ціль.

Під кінець червня ц. р. побр. інж. Хроновят переслав 80 фот, що їх одержав від посестри Ліни Савяк-Криштальської в Торонті в часі великої зустрічі Верховного Архiepіскопа Кардинала Кир Йосифа з українською спільнотою. В цьому великому числі світлин є світлини з сокільських пописів і здвигів 1932 р., 1936 р. на площі „Сокола Батька”, вправи сокілок і соколів (вільноручні) вправи на приладах 1938 р., з лещетарських змагань 1935 р., з водних прогулянок, сокільських курсів і з товариського життя та фото могили побратима В. Савяка в Німеччині. Зі світлинами одержав я і ціка-

ву статтю з тижневика „Нашої Меті”, що її написав в 1959 р. бл. п. бувший містоголова „Сокола Батька” інж. Андрій Палій п. н.: „Чи польський уряд вивласнив 1939 р. майдан „Сокола Батька”

Проф. Р. Кухар з Кенсас зголосився дати свою поміч при редагуванні матеріялів. І я мав нагоду стрічатися з багатьма соколами і сокілками і обговорювати з ними наші справи. Про них напишу другим разом, як одержу обіцяні матеріяли.

Для складання пожертв на фонд видання альманаху я відчинив окреме конто „Сокола Батька” в нашій касі „Самопоміч” в Чикаґо, де є вже зложені датки жертводавців на цю ціль. Повна адреса і число касової книжки: „Сокіл Батько” (Адам Антонович) Selfreliance Federal Credit Union, 2351 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622, число книжечки 6303.

Це є менш більш повний звіт з моєї праці. Додам, що на кожного листа наших со-

колів я старався відписати і подякувати за надіслані матеріяли. Всі вони є зложені в окремих течках. Від себе можу висказати кілька думок, щоб заактивізувати всіх бувших соколів і сокілок до співпраці над виданням цього ілюстрованого збірника.

Перш за все нам треба перевести докладну поіменну статистику всіх бувших побратимів і посестер соколів, що живуть у вільному світі, списки яких повинні увійти до цього видання. Думаю, що всі бувші активні соколи і сокілки включаться чинно в цю велику почесну роботу і внесуть своєю пайку праці і гроша, як це робили на рідних землях для розбудови своєї сокільської організації. Всі ми повинні залишити спільну пам'ятку - книгу, що пригадувала б нам наші молоді літа та залишилася пріємним спомином спільного переживання на ідейній і жертвенній, повній посвяті праці у нашій сокільській організації з наших виступів в місцевих, повітових

Перші сокільські змагання на приладах в залі Сокола Батька 23.IV.1933-го року. В другому ряді зліва третій інж.Благітка. Третій справа у другому ряді Мих.Тріль. Рік УШ. "Екран,"ч.41-42,вересень-грудень 1968-

та оточених і красивих здвигань і з нашої активної участі в громадській і національній та політичній діяльності на рідних землях.

Найкраще було б організованим способом в усіх осередках українського поселення провести спільно акцію збірки гроша, матеріялів та світлин. Тому у всіх тих осередках самочинно повинні організуватися наші представництва з охочих до співпраці людей і допомогти зробити на місцях списки бувчих членів сокільської організації та допомогти опрацювати матеріяли тим членам, що самі не мають часу або не є в спроможності їх опрацювати і переслати. Їхнім завданням було б заохотити на місцях всіх наших бувчих членів передати і записки і світлини, які в них знаходяться з праці їхніх сокільських клітин і подбати про зібрання фондів. Також нехай і кожний з членів напише кілька слів про свою працю в соколі і перешле нам зі своєю адресою і датком.

Наша пропам'ятна книга має бути пам'яткою з нашої сокільської праці не тільки для нас самих, але і для наших дітей і для історії. Вона має бути гідною пам'яткою великої сокільської організації до кінця наступного року в 75-річчя заснування нашої сокільської організації. Думаю, що Вас побратими і посестри багато заохочувати на добре діло не треба, тому самі голосіться до праці, бо це є наш почесний обов'язок. Уладжуймо сокільські зустрічі в кожній українській громаді для обговорення всіх порушень нами справ. Пропонуйте поодиноким членам покрити кошти одної кліші фота, яке даного члена найбільше цікавить та уладжуйте вечірки, з яких дохід призначити на видання нашої пропам'ятної книги.

Прошу бути вибагливим до мене, коли не одержите на час відповіді, бо мої шкільні і громадські обов'язки часто переростають мої фізичні сили і спроможності дати скору відповідь. За інформаціями звертатися на адресу: 2102 W. Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Пересилайте також і ваші ідеї та пляни якнайкраще виконати це наше завдання.

Адам Антонович

**ВСІ НА ФРОНТ
РОЗБУДОВИ
„ЕКРАНУ“**

'America' Means 'Hope' to Language Instructor

By ELLA RAYBURN
Assistant News Editor

State College Leader
Friday, December 6, 1968

Poet, author, journalist, critic defines Iwan Owechko, instructor in languages.

Owechko was born in the Ukraine, U.S.S.R. and received his schooling at the Pedagogic University. He then taught Russian at what is equivalent to our high school. At FHS he is teaching Russian and German.

During World War II, he and his family moved through the Ukraine keeping ahead of the German front. Eventually they left the country for southern Germany which was to be freed by the American troops. Owechko said, "The word 'America' meant hope for everything. America was very popular in the world. Millions fled not from their homeland but from the political system. They didn't want to live under the Communist government."

When considering the disenchantment of the world with America today, Owechko said, "The small group trying to destroy America will not win. If the new generation, the students, who are studying American problems are serious and have real ideas then America will be free."

Besides his teaching, Owechko is co-editor of the Free World, a Ukrainian language paper sold

throughout the free world. This paper is an off-spring of the Canadian Farmer, the free world's oldest weekly Ukrainian language paper. Owechko writes and edits articles dealing with politics, education and other areas for the weekly.

Along with his duties as a teacher and an editor, Owechko has published volumes of original poems, short stories, and a collection of articles on political, cultural and economic situations.

Kansas reminds Owechko of his homeland. The fields and plains

Poet, journalist, author, critic . . .

resemble the Ukrainian steppes although Kansas has more wind. But, Owechko continues the comparison by saying "The Ukraine has a representative to the United Nations but it does not have as much freedom as an 'independent' country in the U.S.S.R. as Kansas does as a state in the United States."

Owechko finds "at FHS a friendly, academic and personal atmosphere. I like working in the classes. The people are cooperating to learn something in the foreign languages. The students are thinking. They aren't accepting life but are trying to correct for the best."

He is replacing Dr. Roman Kuchar who is on sabbatical. At the end of this semester he returns to his family in California. He will continue his work in journalism and is preparing to accept a position in one of California's language institutions.

ЕДМОНТОН Рідна школа парафії св. Юрія закінчила восьмий рік навчання

Рідну школу створено 1960 року, на п'ятому році існування парафії. Саме життя покликала її до існування. Велике число парафіяльної дітвори не могло лишитися без рідного виховання. Треба було вчинити все, що було в силі розмірно ще молодій парафії, щоб збудувати хоч невеликий, але власний рідношкільний будинок і так розв'язати найпекучіше питання рідношкільного виховання. 1962 р. парафія збудувала будинок рідної школи, і в ній почалося навчання.

У вівторки та четверги збираються діти дошкільного віку і під проводом виховниці ведуть свої заняття у дитячому садку. В середи, четверги і п'ятниці у вечірніх годинах та в суботи відбувається рідношкільне заняття.

З перспективи восьми років ясно бачимо всі, що рідна школа парафії св. Юрія ведкорисну роботу. Свої залі на-

вчання вона все привітно відкриває для кожної української дитини, щоб дати їй як релігійно-обрядове, так і національне рідне виховання. Наука проходить в українській мові, а для дітей, що менше її розуміють чи нею не говорять, створено окремі українсько-англійські відділи.

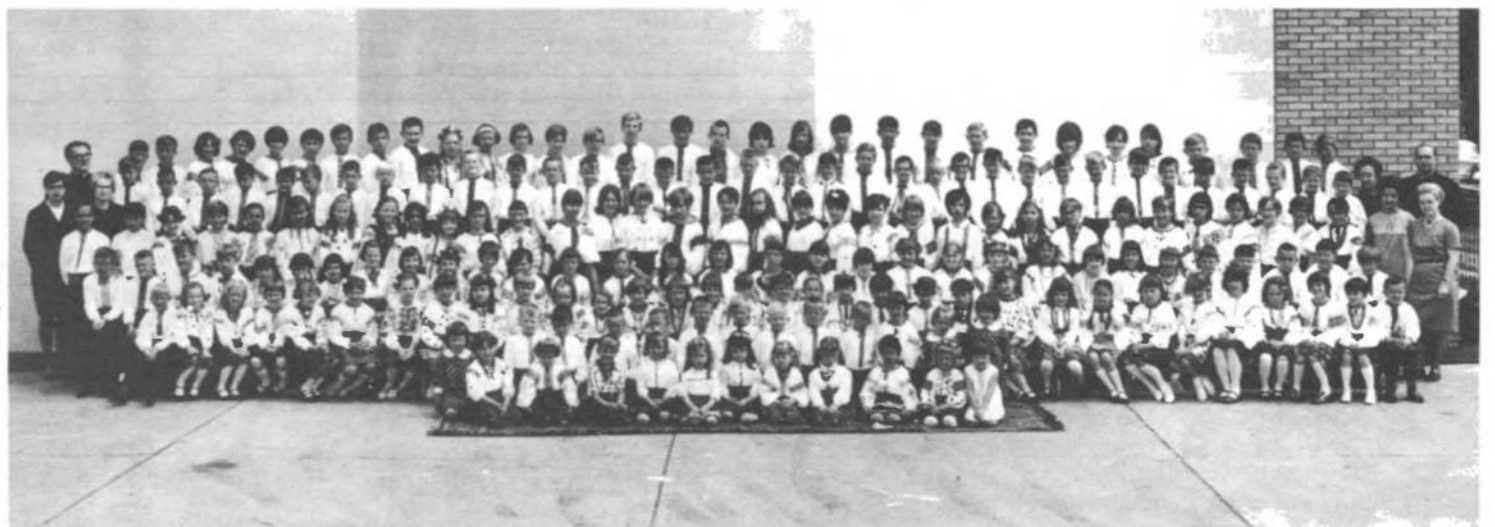
В останньому році навчання в нашій рідній школі було 237 дітей: 33 в садочку, в українсько-англійському відділі 23, в класах: I. — 41, II. — 31, III. — 27, IV. — 25, V. — 35 і VI. — 18. Навчання рідного обряду та релігії, рідної мови в слові та письмі, історії та географії України були головними предметами науки. В міру потреби та можливості вчителі влаштовували враз із дітьми окремі свята, щоб відзначити історичні події українського народнодержавного життя, чи вшанувати пам'ять визначних укра-

їнських людей.

В 1967/68 шкільному році науку в рідній школі вели: п-і С. Тарнавська виховниця садка, п-а В. Іванишин і п-а А. Шалай — учителька українсько-англійського відділу, п-і О. Аронець і п-і С. Климкович — учительки інших класів рідної школи. Обидва парафіяльні священники — о. В. Тарнавський та о. д-р Є. Камінський — навчали релігії та рідного обряду.

Кінчаючи цей звіт про навчання у святоюрівській рідній школі, складаю окрему подяку Всевишньому Творцеві за обильні благодаті і наявну поміч у нашому рідношкільному житті. А до українських батьків одне ставлю прохання: з не меншою увагою, як дотепер, поставтесь і в черговому році до рідношкільного навчання.

о. В. Тарнавський

УЧНІ І УЧИТЕЛІ РІДНОЇ ШКОЛИ ПАРАФІЇ СВ. ЮРІЯ В ЕДМОНТОНІ. — ЗЛІВА: П-НА А. ШАЛАЙ, о. Д-Р Є. КАМІНСЬКИЙ, П-І С. КЛИМКОВИЧ; СПРАВА: П-І О. АРОНЕЦЬ, П-А В. ІВАНИШИН, о. В. ТАРНАВСЬКИЙ

Рік УЩ. "Екран," ч. 41-42, вересень-грудень 1968-й р.

Останні тижні навчання в нашій школі проходили, як ми вже попереднього разу згадували, під знаком матуральних письмових і усних іспитів, відбування показових і практичних лекцій, конкурсів, генеральних проб до ювілеїв державності і „Просвіти”, візитації школи, кінцевих іспитів, вручення дипломів матурістам і їхнього кінцевого виступу, полученого з пращальною вечірною та закінчення шкільного року.

Переведення в дію цих останніх імпрез треба було прискорити на один тиждень з огляду на масовий візид родичів і молоді до Торонто на привітання Верховного Архiepіскопа кардинала Кир Йосифа. І це ще більше скомплікувало нашу шкільну працю. З тої причини мусіла Управа школи закінчити на тиждень скрше також і шкільний рік. До цього додати відбуття кінцевої клясифікаційної конференції і виписання рівних свідощтв матуральних дипломів і переслання їх до підпису до Шкільної Ради. Всі ці праці і імпрези вдалося довести до кінця з великим зкладом енергії учителів, молоді і невеликого гурта родичів. В загальному всі вони прийшли успішно, при чому самозрозуміло мусіли бути і недотягнення, які в порівнанні до вищезгаданої праці були мінімальні. Цим разом обмежимося до опису перебігу ювілейних святкувань заснування „Просвіти”, які відбулися в неділю, 9-го червня на закінчення шкільного року на оселі в Равнд Лейку.

Програма.

Програма зачалася в третій годині по полудні на долішній площі Оселі біля відбиванкових кортів. Хорунжі підняли національні прапори під спів молитви „Боже, великий”, що її проспівали всі учні нашої школи разом з родичами і гостями під диригентурою п. М. Галан. Програмою справно керував інж. С. Голяш. Свято офіційно відкрив дир школи проф А. Антоневич. На вступі вшановано

Петрушевський

Пан П.Петрушевський звертається до всіх наших бізнесменів та людей доброї волі підтримувати своїми щедрими датками та оголошеннями і передплатниками цей єдиний ілюстрований український журнал поза залізною заслоною, бо він є лучником поміж українцями у цілому світі своїми ілюстрованими інформаціями українського життя в усіх її ділянках.

Своїм покупцям, рідним, знайомим і приятелям та цілому українському народові бажає веселих свят та щасливого Нового Року!

З Різдва Христовим
Веселих Свят

і Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають

Марія і Володимир
Чижик

Учні зі своїми учителями приглядаються виконанню програми своїх товаришів в часі виступу. За учнями стоїть гурт родичів.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

УСПІХИ ПЕКАРНІ «ЛІДІЯ»

Добрякісне-й смачне печиво відомої пекарні «Лідія» якої власником є Петро Петрушевський, здобуває собі щораз більше консументів серед українського і американського громадянства через споживчі крамниці.

Печиво пекарні «Лідія» було багато разів нагороджене на конкурсах печива та було предметом багатьох статей американських часописів. Власник «Лідії» має завжди на меті не тільки користь власного підприємства, але при кожній нагоді звертає увагу на пропаганду українського імені, чого доказом є його інтерв'ю з редактором фахового пекарського журналу «Бейкерс Ревю», (липень 1964), що розходиться десятками тисяч по цілій Америці. Купуйте хліб та інші смачні печива в одній з крамниць ЛІДІЇ

2219 W. Potomac
2616 W. Division
2216 W. Chicago
2601 W. IOWA

УКРАЇНЬКА ПЕКАРНЯ

Л І Д І Я

NU 6-3844
AL 2-2648
BR 8-8472
772-3660

З нагоди Різдва Христового
Щасливих і Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають

Василь, Ірма і Марія
Дзуль

З Різдва Христовим
і з Новим Роком
своїх Приятелів і Знайомих
вітають
інж. Е. і О. КВІРМБАХИ
з родиною

З Різдва Христовим
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають

Богдан, Ольга, Дарія
Савчинські

Усім, Хто згадає нас, опроміненим
радiсною і благословенною зорею
Господнього Сина, із щирого серця
„Христос родився”

заслаємо

Теодор і Євгенія КУРПИТА

З нагоди Різдва Христового
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає

Ярослав ВОЙНАРОВСЬКИЙ

Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
Мирослав та Рома ТУРЯНСЬКІ

МИХАЙЛО і АННА ДАРКОВИЧІ
бажають

Своїм Клієнтам, Приятелям
і Знайомим
та Всій Українській Громаді
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року!

Загально відомий
DARC PHOTO SALON

2059 W. Chicago Ave. HA 1-2254

Представники комбатантів, громадянства, Просвіти та дивізійників, що стоять зі своїм прапором, в часі піднесення національних прапорів. Направо від дивізійників, що тримають прапор, стоїть директор школи і інж. С. Голіаш, провідник програми свята. Між ними стоять учениці М. Слободян і М. Попіль.

поляглих за волю України та корифеїв „Просвіти” мовчанкою і відігранням на сурмі учнем 7А класу Колодієм арії „Ніч вже йде”. Учениця 4А кл. Попіль виголосила на пам'ять з повним відчуттям коротку святочну промову а Марія Слободян уч. 5А кл. віддекламувала пам'ятецьки два вірші В. Симоненка.

У другій частині програми молодь з учителями привітала комбатантські організації, зокрема Брацтво Дивізійників, що приїхали з зеленосвяточних відправ з цвинтаря св. Миколая зі своїм прапором на чолі з головою майстром Харовим. Привіти передано також членам „Просвіти”. Репрезентували її інж. Р. Бігун, місто голова Центральної Управи Аргентини, інж. А. Жушинський, секретар централі „Просвіти” на Парагвай, б. член Управи „Просвіти” з Карпатській Україні, п. Василина Кушинська, б. член „Просвіти” у місцевості Кваси та інж. А. Артимович, б. місто голова Філії „Просвіти” в Перемишлі.

Виступ молоді і дітей розпочав сумівський Садок під проводом п. Л. Мудрої збірною деклямацією. Класа 4А п. Лукомської; класу 5А п. Дубицької пописувалися збірними рецитаціями з індивідуальними виступами класових декляматорок та співама. П. Кавка визела зі своєю 1А класою та дітьми інших класів балетну групу, що символізувала соняшники і сонце в Україні. Виступ дітей творив прекрасний образ і робив миле зраження на численні вібраних батьків і гостей. Цю частину мистецтва слова закінчила класу 7А п. Чушакової двома збірними рецитаціями.

Окрему частину нашої програми творив виступ шкільних дитячих і юнацьких хорів, що зиступали перший раз перед публікою в історії нашої школи під управою учительки співу п. М. Галан. Диригентка по черзі вивела з кожним з 5-ох хорів по дві пісні, закінчуючи виступ зсіх хорів спільним співом „Не пора”. В

цій частині програми виступили всі діти і молодь нашої школи, тому вона стояла в центрі уваги зсіх батьків, гостей і учнів. Виступ цих спільних шкільних хорів завдячуємо п. Галан, що своїм високопедагогічним хистом і талантом зміла створити між дітьми і молоддю в поодиноких класах живе зацікавлення їх до української хорової пісні і з повною відданістю виконала доручене їй Дирекцією школи завдання.

Кінцевою частиною нашої програми були виступи дітей; молоді в піснї народних танків. Перші виступили найменші діти нашої школи під проводом п. М. Ганкевич, що танцю-

вали з великою зєрвю. Більшою групою виступили наші юнчки. Виявили вони великі здібності; охоту до національного танку. Останні в пописі танків були наші гості сумізіці з Мільоки, виявляючи велику справність і заавансованість в танковому мистецтві. Виступ наших гостей з Мільоки закінчив балетний ансамбль „Дніпро” з участю балетмайстра М. Праска, що керує обома групами в Мільоці. Цей балет „Дніпро” з Мільоки є відомий з його виступів на інтернаціональних фестивалях танку, здобуваючи перші місця, Прекрасні стріи, висока техніка танку, викликали гучні оплески дітей і молоді та гостей, що зі захопленням слідкували за високомистецьким виконанням танцюристів. На цьому програму закінчено.

Директор школи подякував всім учителям, а зокрема п. Галан за їх працю в хоровому співі в нашій школі та балетмайстрові п. Праскаві, який уже рік навчає в кожній класі від 1 до 8 народних танків, як обов'язкового предмету раз в місяць. Молодь, батьки і гості висловили їм свою вдячність і признання голосяними зваціями. Діти і учителі вручили директорові школи китицю рож як подяку за його працю для шкільної молоді.

На цьому програму свята вичерпано. Опікуни клас приступили до роздачі; свідоцтв своїм учням. — Погода вповні дописала. Дітвора і молодь та батьки і гості використали цей день також на відпочинок. Приявних на святі було, понад 1.500 осіб.

Особливу подяку Управа школи передає всім тим матерям і батькам, членам батьківського комітету, учителям та учням, що напружувалися над зорганізуванням буфету, переїзду на оселю автобусами, працювали при вдержанні порядку на площі при паркуванні авт, при продажі квитків вступу та обслуговуванні з великою посвятою весь час гостей у буфеті при дуже малочисельній обсаді.

ХРИСТОС РОДИВСЯ!

Адам Антонович

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Друзям і Знайомим
бажають
Юрій, Лена і Оля Степові

Вітаємо Рідню, Товаришів і Приятелів з днем Різдва Христового та бажаємо їм багато щастя, вдоволення та успіхів у Новму Році.

ЛЕОНТІЯ, ІВАН
БОДНАРУКИ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

Веселих Свят
Різдва Христового
і Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає
Д-р Петро Вигінний

РАДІСНИХ СВЯТ
РІЗДВА ХРИСТОВОГО
і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Рідні, Приятелям та Знайомим
бажає
Мирон Омга з Родиною

З Різдрвом Христовим
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Рідні Приятелям і Знайомим
бажають
мгр. Пруц Євген,
Стефанія і Надія

З нагоди Різдва Христового
Щасливих і Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
інж. Володимир і Меланія
Дубицькі

Веселих Свят Різдва Христового
і
Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
Іванна й Антін ЗБОРИК

Урочистого й по-українськомучарівного Різдва та багатого на духові дари й життєвої перемоги Нового 1966 Року бажає Друзям, Знайомим, нашій Молоді й усій рідній Громаді
Роман ЗАВАДОВИЧ
з родиною

Друзям і Знайомим
Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року
бажають
Дмитро, Анна і Юрій
НЕДОВІЗ

З нагоди Різдва Христового
Щасливих і Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
Ніна, Михайло і Роман
Дачкевич

З Різдрвом Христовим
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
та Всій Українській Громаді
бажає
Андрій ТУРКО

З Різдрвом Христовим
Веселих Свят
і Щасливого Нового Року
Рідні Приятелям і Знайомим
бажає
Ілля Павліш
з Ріднею

З нагоди Різдва Христового
Веселих Свят
та Щасливого Нового Року
Рідні Приятелям і Знайомим
бажають
Осипа і Олександр
Атановські

Веселих Свят
і
Щасливого Нового Року
Рідні, Приятелям і Знайомим
бажають
д-р Роман КОБИЛЕЦЬКИЙ
з дружиною

Рідні, Товаришам, Знайомим,
і Друзям бажаємо
Веселих Свят
та щастя і всякого добра
в Новсму Році
Остап, Анна і Дарія Івахів

„Попелюшка“ з Нью Йорку - - у Філадельфії

д-р Ігор Соневицький. Зліва від
учительки інж. Тарас Гірняк, де-
коратор. Світлина внизу: Попе-
люшка стала князівною.

“CINDERELLA” WAS EXQUISITE DELIGHT

PHILADELPHIA, Pa. — More than 800 persons including many children were delighted last Sunday in the school auditorium of Benjamin Franklin High School by the performance of “Cinderella” presented by the Ukrainian Ballet School of New York under the very able direction of Bailarina, Roma Pryima-Bohachevsky.

Music to the ballet was written by Dr. Ihor Sonewycky. 60 young ballerinas came from New York to show their masterly skill and wonderful costumes. They were heartily applauded and given many flowers by the enthusiastic audience. It is a pity that not all Ukrainian children could see the wonderful ballet in the masterly execution of perfectly trained young ballerinas of New York. Mrs. Roma Pryima-Bohachesky has truly to be commended for her work with these children.

Scenes from “Cinderella” executed by young ballerinas of the Ukrainian Ballet School in New York, led by Mrs. Roma Pryima-Bohachevsky, former ballerina of Lviv Opera Theater in Ukraine.

Світлина згори: учасники (ці) великої вистави "Попелюшка"! Керівник школи пані Рома Прийма-Богачевська з квітами. Справа від учительки композитор

Поставити втретє п'єсу чи балет в українському Нью Йорку у наші дні — це або велика відвага, або справжній виклик громаді, або ж відчуття того, що пропонується увазі глядачів дійсно мистецьку річ.

Балет одні із перших українських балетів, створених за кордоном, з хореографією п-ї Р. Прийми-Богачевської і оригінальною музикою такого ж видатного композитора, д-ра Ігоря Соневицького. Цей дитячий балет-казка в трьох діях, як стверджують глядачі попередніх вистав, дійсно переносить і дорослих, і малих у світ казки, фантазії та доброго серця доброї Попелюшки, яку танцює молоденька злізна адептка Балетної Школи Квітка Цісик. У виставі беруть участь понад 60 дітей, а це ж 60 учнів Школи, де навчання провадиться українською мовою і де йдуть виклади не лише з класичного балету, а й про український народний танок, з поданням елементів з історії української музики й танцю. Навчання в цій Школі дає, сказати б, чисту класику балету, та при тому вивчається і стилізований український танець, як скла-

Квітка Цісик-солістка (особливо вирізняється). Рік УІІ. "Екран," ч.4І-42, вересень-грудень 1968-

Зліва Христя Роговська (добра фея), Квітка Цісик (Попелюшка), Ліля Короленко (добра фея).

Перший ряд зліва: Доня Сушків, Ірина Рудницька, Оксана Бачик.
Другий ряд зліва: Мартуся Жовта, Петруся Зимна, Любця Андрушишина, Оксана Пелех.

Зліва: Марта Зелик, Ізя Павлюк, Христя Сосенко (вирізняються).

дову частину великої української культури. Отож, справа не лише в балеті, на ньому не закінчується.

Після однієї з попередніх вистав „Попелюшки” п-і Рома Прийма - Богачевська сказала про виставу: „Просто вчити балет — це вчити техніки, розвивати почуття ритму і т. д., але це тільки вперте і послідовне навчання. Зате кожна вистава — хвилює, підносить дітей і молодь, викликає емоції, любов до рідної культури. Ось чому я ставлю вистави з моїми студійками. Знаю про це з досвіду з мого дитинства, коли сама так виступала. Ми знаємо, і я й батьки, що посилають дітей і молодь до Балетної Школи, що не всі кандидатки будуть балеринами, але ми знаємо також, що дає кожній дитині балет, як допомагає виховувати естетичні смаки і, власне, шляхом вистав, розвиває любов

Попелюшка (Квітка Цісик) з мишками.

A professor of law in Kiev, the Ukrainian SSR's representative on the UN Human Rights Commission might be knowledgeable in the field of jurisprudence, for all that we know. But he has done little more than use whatever knowledge he has to defend the crass violations of all the moral, legal and constitutional rights by the Communist puppet regime that he represents. In doing so he has discredited the very name of Ukraine in the eyes of world public opinion.

And this at a time when hundreds of Ukrainian poets, writers, scholars and students have spoken out against the Soviet regime's inhumanity from the Mordovian prison camps where they have been confined by the Nedbailos and others like him.

There is little that can be said about the UN Human Rights Commission that fails to hear the pleading voices of millions of captives behind the Iron Curtain. Perhaps it can hide its shame behind the great document that the declaration on human rights indeed is. But the people who make the selection of such as Nedbailo are either cynics or ignoramuses. And they stand naked in the light of justice and human conscience.

До рідної музики, танку, до української тематики"

Українська Балетна Школа в Нью Йорку була заснована в 1964 р. Спочатку містилась при школі св. Юра та при Українському Демократичному Клубі, згодом на 2-й авеню наєупроти УНДому, але Фондація Форда перебрала той будинок і не дозволила винаймати більше залі, а тепер студійці вправляються в одній із заль УНДому. Наймолодшим ученицям Школи по 7-8 років, як „мишці” з балету „Попелюшка” Ромі Сосенковій і її сестриці Христі, яка виконує роллю „голуба”. В більшості наших маленьких „балеренок” у руках під час виходу місячника „Веселка” можна побачити цей журнал. Але є і старші студійки, котрих наша преса вже не раз називала поіменно за мистецькі успіхи.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І З НОВИМ РОКОМ !

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

для Високопреподобних Отців, Приятелів, Знайомих і Пацієнтів
бажають

ЕМІЛІЯ і РОМАН *ВОЙНАРОВСЬКІ*

З радісним Христовим Різдва складаємо наші найкращі
пожання всім Рідним і Знайомим в Краю і в вільному світі
ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

ЛІДА і д-р РОМАН
ЕВГЕН, РОМАН і МАРКО СМІК
та МАМА СТЕФАНІЯ КОЖУШКА
COAL CITY Illinois.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

Родині, Приятелям і Знайомим
бажають

Аліса й Іван *РУДАВСЬКІ*
дітьми

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

Родині, Приятелям, Колегам і Знайомим
бажають

д-р Володимир, Лідія,
Андрій і Юрій *КАССАРАБА*

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

Родині, Приятелям і Знайомим
бажають

д-р Татіана і д-р Антін *РУДАВСЬКІ*
з дітьми

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

Родині, Приятелям, Колегам і Знайомим
бажають

Усіх Благ з Рождеством Христовим
та Новим Роком
для Рідних, Приятелів і Знайомих
бажають
д-р. Павло та д-р. Юлія *Сидор*
з дітьми

Широ-сердечні побажання **ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО і ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ**
та всього найкращого своїм Приятелям і Знайомим
пересилають

Евгенія і Василь ПЕТРИНИ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Приятелям і Знайомим
бажають
Наталія і Д-р Григорій ЛОЗИНСЬКІ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Родині, Приятелям, Колегам і Знайомим
бажають
Д-р Арсен і Таня ШПУР з Родиною

Бажаємо Іх Ексцеленції Кир Ярославів, Всч. Отцям Катедра-
льним, Впр. СС. Василянкам, Нашим Рідним, Колегам і Іх
Родинам та Всім Нашим Знайомим
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

І. І. БІЛОСКУРСЬКІ з сином Ростиславом

Приятелям і Знайомим з Днем Різдва Христового
найкращі побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

складають

Д-р *Юрій ГОРОДИЛОВСЬКИЙ* з Родиною
Олена Бурко і Софія Нестерович

Рідні, Приятелям, Колегам і Знайомим
з Днем Різдва Христового
щирі побажання

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

складає

Д-р *Павло ПУНДІЯ* з Родиною

ТРАДИЦІЙНИХ ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Кревним, Приятелям і Знайомим
бажають

Д-р *Віктор, Марія, Ірина і Орест САЙКЕВИЧ*

Щирі побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Рідні, Приятелям і Знайомим
складають

Володимира і д-р Теофіль ДЕМУСИ з Родиною

Найщиріші побажання ВСЬОГО НАЙКРАЩОГО З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ

Всім своїм Приятелям і Знайомим
пересилають

д-р *Евген, Іванна, Діана Андрій ЦЕЛЕВИЧ*

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

Д-р *Стефан і Уляна ПАВЛИНСЬКІ* з Родиною

РАДІСНИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажає

Д-р *Олександр РЕЙНАРОВИЧ* з Родиною

Веселих Свят і Щасливого Нового Року Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає

Євдокія МАТКОВСЬКА

Усім Приятелям і Приятелькам із щирого серця Веселих Свят Щасливого Нового Року
бажає

Іван ДИБАЙЛО

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

бажають

Приятелям, Пацієнтам і Знайомим
Д-р *Мирослав, Галина і Наталка КОЛЕНСЬКІ*

Веселих Свят Різдва Христового і Щасливого Нового Року Рідні, Приятелям і Знайомим
бажає

Василь Гавдьо

З нагоди Різдва Христового Веселих Свят та Щасливого Нового Року Рідні Приятелям і Знайомим та Всій Українській Громаді
бажають

сот. *Петруняк Михайло, Марія з Ріднею*

З нагоди РІЗДВЯНИХ СВЯТ І НОВОГО РОКУ

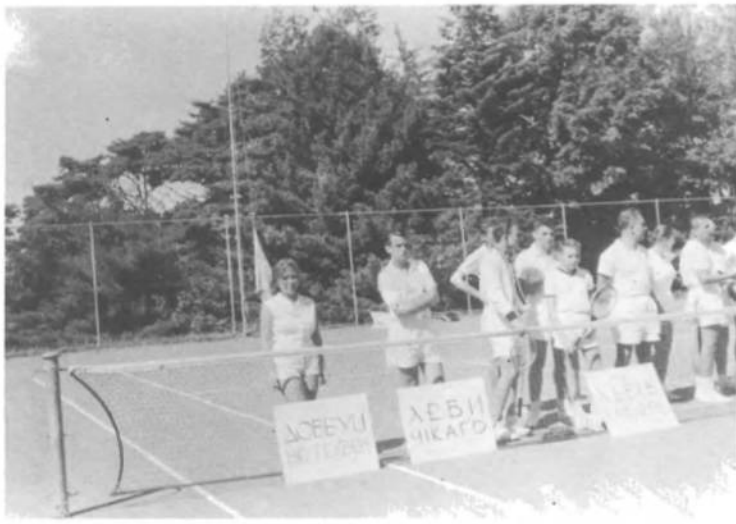
бажає всім Українцям
усього найкращого
Анна КОВАЛЬ

Веселих Свят і

Щасливого Нового Року
Рідним, Приятелям і Знайомим
бажає

проф. Юрій СИДОРОВИЧ

ХРИСТОС РОДИВСЯ

Тенісові змагання за індивідуальні першості УСЦАК 1960 на „Союзівці”. Перша зліва змагунка „Довбуша” Зірка Снігурович.

Вже в другому році існування створено відбиванкову дружину, спершу чоловічу, а згодом жіночу. Чоловіча дружина змагалася у відбиванкових турнірах СУАСТ — Схід, як теж і в цілому ряді товариських змагань та була твердим противником для партнерів. Грали в ній в різних сезонах: Б. Антонішин, П. Палюга, Р. Попель, С. Сахарук, Я. Небелюк, М. Латик, І. Вальницький, В. Катречко, Т. Романюк, Р. Рен-

Плавацькі змагання за першості УСЦАК на „Союзівці” 1961. Перша зправа змагунка „Довбуша” Люба Шумило, друга зправа змагунка „Довбуша” Зірка Снігурович.

дяк, В. Долішний, Я. Гіна, С. Постолита, А. Кольман, Болонний і Шуст та другі.

Жіноча відбиванкова дружина почала свою діяльність дещо пізніше як чоловіча і з початку мала скромні виследи. Та дуже скоро почала вона грати першу роль на усіх змаганнях, кладучи зовсім в тінь чоловічу команду „Довбуша”. В чолові-

Друга Дружина „Довбуша” 1960. Стоять зліва: Євгенія Ко-зак, Олена Бойко, Ліда Бойко, Зірка Снігурович, Ліда Бабіцка, Марія Снігурович. Дальше дві змагунки з УСК-у Нью Йорк.

УКРАЇНСЬКО АМЕРИКАНСЬКЕ
СПОРТОВЕ ТОВАРИСТВО

„Довбуш”

з Нью Гейвен

(Закінчення)

ків не стало снаги і витривалості і вони скоро стали другорядною командою, а згодом зовсім перестали змагатися в турнірах. Та велика роля припала „Довбушанкам”. Вони скоро вибилися на провідне місце серед українських відбиванкових дружин і вже від ряду літ — дослівно від 1961 року держать безперебійно мистецтво СУАСТ - Схід, тобто від восьми років підряд! В роках 1961, 1965 і 1967 жіноча команда „Довбуша” здобула мистецтво Української Спортової Централі Америки і Канади (доречі, тільки в цих трьох відбиванкових турнірах УСЦАК-у „Довбушанки” брали участь — в інших участі не брали по причині далекої віддалі Нью Гейвену від місць, в яких ці змагання відбувалися). Теж в цілому ряді змагань влаштуєваних на Українських Відпочинкових Оселях («Союзівці» чи «Верховині») команда ця здобувала перемоги. На загальноамериканському терені жіноча дружина „Довбуша”, граючи в системі ІМКА, добула чотири рази мистецтво шости стейтів „Нової Англії”, та перехідну нагороду — чашу на стало. Турніри найкращих відбиванкових команд цих стейтів Нової Англії відбуваються з регулярі в Спрінгфільді, Массачузетс, та є найкращими із усіх змагань Нової Англії. Переможці цих турнірів є офіційно нотовані в альманасу відбиванки, як мистці цього району, що з американському „відбиванковому світі” є районом число один. Теж на прерізних окружних американських турнірах „Довбушанки” добули першості. Домівка „Довбуша” переповнена трофеями, які здобула ця жіноча дружина. Змагунки „Довбуша” здобули теж ряд індивідуальних відзначень на відбиванкових турнірах СУАСТ — Схід і УСЦАК. І так, найкращими змагунками на змаганнях СУАСТ — Схід признано: Євгенію Грузинову з 1961 році, Віру Снігурович в 1962 році, Зірку Снігурович в 1963 і 1964 роках, Олену Бойко в 1967 році і Валю Ширай в 1968 році. Звання найкращої змагунки на турнірах Української Спортової Централі Америки і Канади здобула Зірка Снігурович з роках 1965 і 1967. На останньому Турнірі СУАСТ — Схід, що відбувся в дні 6 квітня 1968 р. в Савт Рівер, Нью Джерзі, „Довбуш” здобув мистецтво, граючи в такому складі: Марійка Антонішин, Олена Бойко, Віра Вальницька, Маріен Міковська, Зірка Снігурович (капітан) і Валя Ширай.

Відбиванкова дружина „Довбуша” 1958. В першому ряді: Валя Ширай, Софія Радьо, Ліда Чайківська. Стоять: Оріся Лаврогич, Марійка Антонішин, Ева Сахарук.

Дружина „Довбуша” 1963 р., яка здобула вграте підряд мистецтво Нової Англії на змаганнях ІМКИ в Спрінгфільд, Массачузетс. Зліва направо: Маріен Міковська, Валя Ширай, Віра Вальницька, Євгенія Грузинова, Зірка Снігурович і Марійка Антонішин.

Роман Куціль вручає Зірці Снігурович чашу, як найкращій змагунці на турнірі СУАСТ — Схід, 1964 року.

Окрім вже згаданих змагунок в першій і другій відбиванкозій дружині грали: Софія Радю, Олесницька, Латик, Ева Сахарук, Ліда Чайківська, Марія Снігурович, Орися Лаврович, Ліда Бойко, Наталка Грузинова, Евгения Козак, Ліда Бабій і Романа Лаврович та інші. Від довгого вже часу ланковою є Валя Ширай, капітаном — Зірка Снігурович.

Активною була теж ланка столілого тенісу, жінки якої здобули першість СУАСТ — Схід на турнірі, влаштованому в Нью Гейвені 5 травня 1962 р. Перше місце здобула Віра Вальницька, друге — Марійка Антонішин, третє — Орися Лаврович. Існує теж ланка шахів, яку провадить Левко Марків.

Члени „Довбуша” плекають теж інші види спорту, як теніс, плавання, лещетарство, кошівку і легкоатлетичку. Ці діялки спорту не є оформлені в окремі ланки. Змагунки „Довбуша” брали участь з тенісових (Зірка Снігурович) і плавацьких (Зірка Снігурович і Люба Шумило) змаганнях, влаштовуваних УСЦАК-ом на „Союзізі”. Згадати треба ще і ланку бріджа, якою займалася Ева Сахарук, а згодом Іван Лодинський. Це очевидно належить до розважального сектора „Довбуша”.

„Довбуш” є в найкращих спортивних взаєминах із усіма українськими спортивними товариствами. Товариство прикладно співпрацює із усіма українськими товариствами і організаціями на території великого Нью Гейвену. „Довбуш” є членом Українського Конгресового Комітету від початку свого існування і членом Народного Дому, в якого приміщення має свою доміажу. Товариство завжди відгукується на всі події українського громадського і політичного життя, партиципуючи в імпрезах та підпомагаючи грошево усі загальноукраїнські по-

Фрагмент змагань за Чашу „Союзізі” 1962 р., яку здобув „Довбуш”. При м’ячі Зірка Снігурович, „9” — Ліда Чайківська, остання направо Валя Ширай. Суддює Володимир Сохан, спортивний редактор „Свободи”, генер заступник Голови УНС.

При м’ячі Зірка Снігурович, наліво від неї Марійка Антонішин, направо Віра Вальницька, і частинно, заслонена Валя Ширай.

По змаганнях за першість СУАСТ — Схід 1967 року, Клячуть змагунки: М. Міковська, В. Вальницька, В. Ширай, М. Антонішин. Стоять зліва направо: Іван Витвицький — голова Контрольної Комісії „Довбуша”, Л. Чайківська, О. Бойко, З. Снігурович, Росгислава Яхницька, голова Відділу Союзу Українок в Нью Гейвені, який уфундував нагороду за перше місце „настало”, д-р Михайло Снігурович — голова „Довбуша”, Марія Снігурович, Корнель Крехсвещкий і Богдан Антонішин — члени Управи „Довбуша”.

чинання. Доказом того є хочби дати на будову пам’ятника Т. Шевченку в Вашингтоні, чи на Світовий Конгрес Вільних Українців. Останньо призначено із своїх невеликих фондів \$100.00 на Катедру Українознавства на Гарвардському Університеті. „Довбуш” є одним із перших членів Союзу Українсько-Американських Спортивних Товариств — Схід та бере живу участь в його діяльності. „Довбуш” був, уже неоднократно, господарем турнірів СУАСТ — Схід. Імпрези „Довбуша” вітшаються великою популярністю, зокрема вечорниці „Довбуша”, на яких грають наші найкращі оркестри на сході Америки — є тереном зустрічі і великою товариською подією для молоді і старшого громадянства Нью Гейвену і околиці.

Д-р Михайло Снігурович

Фрагмент змагань на „Союзізі” 1961. При м’ячі Зірка Снігурович, біля неї Ліда Чайківська, далі направо Марія Міковська, Віра Снігурович і Марійка Антонішин.

Богдан Лесь, перший Голова УАСТ "Довбуш" 1959 р.

1965 — Дружина „Довбуша” „по-цивільному” по добутті першостей СУАСТ — Схід. Зліва направо: Л. Бойко, М. Антонович, О. Оселя, З. Сигурович (тримає чашу, уфундовану Шкільною Радою при УККА в Нью Йорку), Л. Чайківська і В. Ширай.

По змаганнях за першості Української Спортової Централі Америки і Канади в 1967 році („Довбуш” здобув м'ястечко). При м'ячі Валя Ширай, Ланкова. Стоять зліва направо: Марія Сигурович, д-р Михайло Сигурович і змагунки — Марієн Міковська, Літа Чайківська, Марієн Антонович, Зірка Сигурович (має ітан) і Олена Бойко.

Президент УНКА gratулює новообраному Президентові ЗСА

Дорогий Дік!
Дорогий Губернаторе!

В імені Українського Конгресового Комітету Америки і моєму власному пересилаю Вам найсердечніші gratуляції та найкращі побажання з нагоди Вашої замінної перемоги. Ваш мандат на зміну виразний на підставі попереднього вислідку загального голосування.

Ми очікуємо Вашого одушевляючого провідництва в повному об'єднанні нашої країни, відновлення славного американського праобразу закордоном та промоцєнні шляху для нової закордонної політики, зокрема в головному напрямку відносно нашого головного ворога в Москві. Ваша підтримка для всіх поневоленіх народів у минулому мала глибоку і вдячну оцінку і її можна сьогодні доповнити конкрет-

нішими шляхами, зокрема відносно поневоленіх неросійських народів в СС-СР. Ми готові дати Вам всю можливу допомогу.

З найкращими особистими побажаннями та прощанням багатьох Божих благословень для Вас і Вашої родини, щиро відданий —

д-р Лев Добрянський,
президент Українського Конгресового Комітету Америки

Prof. Lev E. Dobriansky

Справлення помилки: В попередньому числі "Екрану" по- дано, що церква в Нью-Гейвен була збудована в 1950 р., а має бути — в 1958 р.

ТЕЛЕГРАМА ПРЕЗИДЕНТА СКВУ

Вініпег. — Президент Секретаріату СКВУ о. прелат д-р В. Кушнір надіслав новообраному президентові ЗСА Ричардові М. Ніксонові gratуляційну телеграму з приводу перемоги у виборах. В телеграмі підкреслено, що „Свобода є священним ідеалом українського народу і тому українці, які живуть у вільному світі, покладають надії на Ваше провідництво в обороні вільного світу проти комуністичної агресії й панування”.

о. д-р Василь Кушнір,

Трофеї здобуті Жіночою Відбиванковою Командою „Довбуша”. Зліва направо: Мандрівна Нагорода, уфундована Шкільною Радою При УККА в Нью-Йорку, яка перейшла на власність „Довбуша”, по добутті першостей СУАСТ — Схід три рази підряд в роках 1964, 1965 і 1966; мандрівна нагорода за Першості Української Спортової Централі Америки і Канади, яку „Довбуш” здобув у 1965 і 1967 р.; Мандрівна Нагорода за Першості СУАСТ — Схід, яку „Довбуш” здобув двічі підряд, в 1967 і 1968 р. Чаша уфундована Ланкою Відбиванки СУАСТ — Схід.

о. Стефан Макар,

о. Григорій Грушка,
перший редактор „Свободи”.

о. Нестор Дмитрів,

НА СЛУЖБІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

15 ВЕРЕСНЯ 1968 "СВОБОДИ" СПОВНИЛОСЯ 75 ЛІТ
ГОЛОВНІ РЕДАКТОРИ "СВОБОДИ" ВІД ПОЧАТКУ ЇЇ
ІСНУВАННЯ:

1. о. Григорій Грушка (1893-1895).
2. о. Нестор Дмитрів (1895-1897).
3. о. Степан Макар (1897-1900).
4. о. Іван Ардан (1900-1907).
5. Антін Цурковський (1907-1909 і 1911).
6. Осип Стеткевич (1910 і 1912-1919).
7. Володимир Лотоцький (1919-1926).
8. Омелян Рев'юк (1926-1933).
9. Лука Мишуга (1933-1955).
10. Антін Драган (1955-).

Д-р Лука Мишуга

чезні. Не менші вони й в дальшому обстоюванні прав українського народу на незалежне державне життя та підтримування визвольного українського руху: всі проєкти змагань українського народу до визволення з-під чужинського поневолення пильно зареєстровувано на сторінках „Свободи”, і всі вигадки та наклепи ворогів українського визвольного руху належно насвітлювано і поборювано.

Тому я горджуся, що довгий час теж належав до кола кореспондентів „Свободи” перше з Італії (від 1931 року), а потім і з Аргентини.

Прийде час, і дослідники українського визвольного руху шукатимуть і знаходять саме в річницях „Свободи” багатющі невичерпні матеріали і ознайомлюватимуть з ними наступні українські покоління.

Тим-то слава „Свободи” невинно зростатиме, і далші її ювілеї святкуватиме вже не тільки вдячна українська еміграція, але й вдячна Вільна Незалежна Українська Держава в усіх її культурних осередках.

Свєген Опацький

Омелян Рев'юк

Іван Ардан

Заслуги цього нашого найстаршого часопису в наполегливому національному освідомлюванні української заробітчанської еміграції в Америці та Канаді та в збудженні її організаційно-національної діяльності вели-

Ред. Антін Драган

Антін Цурковський

Осип Стеткевич

Володимир Лотоцький